

౧౯౧౬ ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్నపట్టణము 1916 నం॥ మే నెల 19 వ తేది శుక్ర వారము } NO 41
నంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర వై శా ఖ మా స బ హు శ ద్వి తి య ౨. } సంచిక ౪౧

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

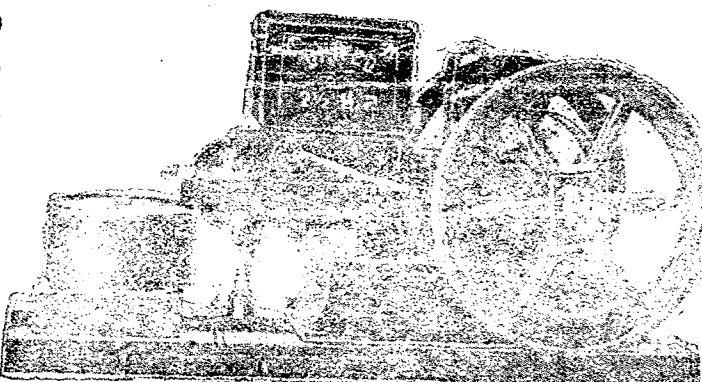
అవరిశుభ్రపు రక్షణమున జరించుబాధ్యులకు కీర్తిముద్రాని ముద్ర. మౌనపులను, మచ్చలను, గండములను తొలగించు, పొటెంపులను అన్ని విధములవలన గలను నర్మకాగ్రహలను సోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్షకు ప్రకారిణి 28

వనోపధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్పంకము, సహజమైన మృదంగస్థిమత అన్ని విధములైన దోషములకు సోగొట్టును. కీర్తిముద్రాని పొటెంపులను, మలబద్ధమును కాత్తిదంబంధమును నొప్పులకు పోగొట్టి రక్షణమును కల్పింపదు. కీర్తికాగ్రహలను గలగల చేయును. 12 శాతములకు 4 టోన్ల బల్బులలో అమృతమును.

ప్రాప్తిలు:- పి. డి. సావంత్, గతక. చనవవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Faraswadi No. 128, No. 2. BOMBAY.

యునైటెడ్ టెక్స్టైల్స్ యింజనులు, పంపులు

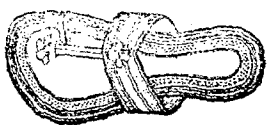

ఇదివర కన్నుడును మనము కనియిన ఏదోయి యెరుగుటలేనిది సాధారణముగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగించబడుచున్న యేకము. మోటారు కర్మకాల్పితమునకును గుణముగా మరలయి అనుకూలము అతిస్పష్టమునకు వాడబడుచున్నది. అయి యీ యింజనులను, పంపులను కర్మకాల్పమునకు, కదిలించుచున్న వివరమును గురించి మా స్థానిక లాభములను పొంద గోరువానికి వార్త పాలిటి భాగ్యదేవతలకు లే నది మరలెవరి.

ఇవిచ్చి పండియంత్రములకు, నూనెయంత్రములకు, ప్రియంత్రములకు, ధాన్యపు యంత్రములకు, సోదా చాటున పెట్టివలెను, అయ్యంత్రములకు గుణమును అతి యుపయోగకరములగును.

ఇవి కీర్తికాగ్రహములను అన్నివిధములగా పరిశోధించుచున్నది. యెటువంటివాని చేతనయినను నడువలెను. మునుపటివలె కుక్కరించి చిరునామాగల సోత్ పీకెంట్టుల వ్యాపి యొక్క నంగములను తెలిసికొనవలెను.

డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, బి. పి. సెంట్రల్ బిల్డింగ్, మదరాసు.
వ్యాపి: బెజవాడ.

చెప్పులు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	కేసంగ	సగముకొమ్మ	పెరి కంగరము	సామాన్యమైన నడక	ధర	జరి
5004	కేసంగ	సగముకొమ్మ	పెరి కంగరము	సామాన్యమైన నడక	1-15-0	"
5005	"	సగముకొమ్మ	"	"	2-4-0	"
5018	సోల్ ఘాట్	సగముకొమ్మ	విశా, మను ముంజుకర్మ నోలునట్లు	"	2-12-0	"
5014	"	అంతాకొమ్మ	"	"	2-14-0	"
5020	బెంగళూరు	సగముకొమ్మ	పెరికొమ్మ	"	1-12-0	"
5021	"	సగముకొమ్మ	"	"	1-15-0	"
5035	మద్రాసు	సగముకొమ్మ	జీలి	"	1-15-0	"
5036	"	సగముకొమ్మ	"	"	2-4-0	"
5055	మద్రాసు	సగముకొమ్మ	"	"	1-15-0	"
5056	"	సగముకొమ్మ	"	"	2-4-0	"

ప్రతిఅర్థం వెంటనే సామాన్య కంకరలను.

ఒకదాని జరిగినవారికి నూటికి ఒక చొప్పున కమిషన్ ఇవ్వబడును.

క్రొం టెడర్ కంపెనీ, పల్లవరం, మద్రాసు.

మా చిల్లర యెంట్లకు (మెసర్స్ మేసెస్, స్క్రిట్ అండుకో, హంటుగోడ్, మదరాసు) నిర్వహణ వారము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు జగత్ప్రసిద్ధిగాంచిన దివ్యమృతము

నాయువునొప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనం డిపో 109, సిరిగొట్టు, బొంబాయి. అమృతాంజనం డిపో, చెన్నపురి.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినముల వరకు మాత్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన వ్రాసుంగు బుక్కులు, ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, స్టూడెంట్సు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, వ్రాసుంగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, ఫుట్ రూల్స్, రబ్బరు తుండ్లు ముదయు అనేకవిధములైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు వారలు క్రింది అద్దెమునకు ప్రసి తెప్పించుకొన వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అండ్ కో,

అవంతా ముద్రాబాద్ కంపెనీ వారు, బిల్డింగ్.

304

కాటోల్ వాడము

కాటోల్, చీమలు, కీళ్లు, నీళ్లు, ముత్యములు (క్రిమి) ఇతరములు వుండునది నశింపజేయును. డి.కె. 1.5.0. 0.5.0.

కాటోల్ వాడము

దోమలను, కీళ్లను నశింపజేయుచు, వాడములు

240 కట్టులుగల పెట్టు 1-15-0

మీ ఆచారకర్మములకు చీమలు, కీళ్లు, ముత్యములు (క్రిమి) ఇతరములు వుండునది నశింపజేయును. డి.కె. 1.5.0. 0.5.0.

కోకలును, పురుక కీళ్లను శిథిలమునది కావించును

పోలువంతెట్లు:- టి. హర అండ్ కో

1-11, స్ట్రీంగర్స్, బాన్స్, మదరాస్.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారులును ఇంజనులను, వాటిని వాడుటయు గలవి తెలియజేయు నిచ్చుటకు మోటారులందు ఎట్లు నడుచుచో యెరుగుటయు తెలియజేయుచున్నది. అది వైచిత్త్యమును స్వచ్ఛముగా చేయు రీతినను యాచరించును. విద్యార్థులందఱుగా కీ సాతకాలలో యుగోపియన్ గ్రాడ్యు వేర్చించబడును. ఇది తెలుగు మాధ్యమమున వేర్చించి ఇతరులకును బోధించునది. వై సెప్టెంబరు నెలనుండి నడువబడును, మొదలవ వేళకు 40 యాచరించు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు జూన్ 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో నేరలయిన విద్యార్థులు వే 81 నుండి 82 వరకు అంతిమ ముందుగా విద్యార్థులు చేరినందున, వాడములకు విద్యార్థులు కోరినచో వివరించుట కొనసాగుచును. ఈ క్రింద నుడవారిండునానికి ప్రావీణము.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

— మొదట పురుషోత్తమునాల్గి,
 శం 29, సాక్షాగజారోహణ, భూమింగదిసమీపము, చివర.

నూజవీడు ప్రస్తుతము

(మా విశేష కథ నియోగ్యులకు)

బెజవాడ మే 18:— నేడు తిరిగి నూజవీడు ప్రస్తుతము ఉదయము 7 గంటలకు మా జాతీయ మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రారంభమై పురస్కారముగా తిరిగి రాజుగారి క్రాసు పరిక్ష తిరిగి జరిగినది.

వారు తమ సామగ్రిలను పట్టుకొనిపోయి:

తేలు రాజుగారి మరణశాసనముల ననుసరించి (ప్రస్తుత) తాలూకా భూములను 1910 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసములో ముద్రయికి స్వాధీనము చేయబడినది. వారి తాలూకా ఫలసాయము పిమ్మట చెల్లించబడినది. అందుకొరకు 3800 లు చెల్లించబడినది. ఎట్టియు తాలూకా ఇతరములకు రూపాయలు నిజముగా ఉన్నవనియు, ఏమే ఉన్నవిగా చెల్లించబడవలయునో తెలియజేయవలసినదిగా ముద్రయిపేర 25-8-10 తేదీన ఎట్టియు కలెక్టరుగారు వ్రాసినబాబును చూచినాను.

తన కియదలచుకొన్న ఇరుదలలలో తన వెలుపలను ప్రస్తుతాలూకు ఉద్భవించిన చెల్లించవలసిన దనియు, రు 4900 లు తన స్వంత హక్కింద చెల్లించవలసినదనియు ముద్రయి కలెక్టరుగారికి జవాబు నొసంగెను.

ఈ రు 4900 లో బీదల సత్కమయొక్క భూముల మీది ఫలసాయము కలియలేదు.

తన స్వంతహక్కిని రాబట్టుకొనదలచిన తనయుడు ముందుగా సామగ్రిని పుచ్చుకొనుటకు వీలుకలగా గారి అటుల చేయలేదు. ప్రస్తుత సామగ్రినే ముందుగా చెల్లించమని ముద్రయి కోరెను.

బీదల సత్కమయొక్క ఇల్లు ట్రస్టుకు చెంది యున్నది. అది పురస్కారము జమీందారుగారిదేమో నేను చెప్పబాలను.

అట్లు సత్కమయొక్క కుటుంబము మరణశాసనముల ప్రాయశఃపాతము నేను చెప్పబాలను. ఇంటికే వదిలేయవలసిందేనని. ఈ ట్రస్టు అస్తులను నేను ముద్రయికి స్వాధీనముచేసి తిరిగిమా జైతీయము.

9-9-10 తేదీన బెజవాడలో రంగయ్య అప్పారావు గారిమేడకు ఎడమవైపు ఫలమును బీదల సత్కమయొక్క కట్టబట్టె ఇయ్యవలసినదని ముద్రయి కలెక్టరుగారిపేర వ్రాసినా. అసల మునిచ్చుటకు వలసినదని 19-2-11 తేదీన ముద్రయికి జవాబునచ్చెను. బెజవాడలో ఫలము చాటుపెయ్యెను. సత్కమయొక్క కట్ట కావలసినఫలము రెండువేల రూపాయలు అగును.

జమీందారుగారిలో బీదల సత్కమయొక్క కావలసిన ఫలమును గూర్చి మాట్లాడవలయునని 11-2-15 తేదీన ముద్రయి కోరెను. ఇందుకుగూర్చి ముద్రయి వాలో ఆగోజునమాట్లాడలేదు. ఎప్పుడు ఈ సంగతిని ప్రస్తావించి యుండలేదు. జమీందారు వారికి బెజవాడలో అనేకవేల ఫలములు ఉన్నవి. వారు ఇయ్యవలయునని అతడున్నట్లుంటే సత్కమయొక్క కావలసిన ఫలమును ఇచ్చేవారు. తేలవ్రాసిన రాజుగారిని ఫలము నిజము కలసిందని ముద్రయి కోరెనని 10-11 తేదీన ఎరుగను.

బీదల సత్కమయొక్క మరణశాసనమును, క్రిందటవేల వదిలిపోయినది. పురుషులనుండి వచ్చుచున్నది. నేను ఒకసారి తెల్పిచూచినాను. ఎప్పుడు చూచిపో చెప్పబాలను. ఈ సత్కమయొక్క ఉంచబడిన ఇల్లు పురస్కారము జమీందారుగారిదని ఈ రోజున నేను కనుగొన్నాను. ఈ ఇల్లు నిజము వ్యాజ్యముగా చేయబడలేదు. ఇంటి మరణముకు విషమును నేను వ్రాసిపెట్టినానని. దాదాపు ఏదిరూపాయలు ఈ మరణముకు చేయబడుతున్నది. ఇంతవరకు మరణముచేయబడినదో లేదో నేను ఎరుగను. ఇప్పుడు అది ఏమిట ఉన్నది నేను చెప్పబాలను. అసత్యపు టిలు ఈకోర్టుకు దాపునానున్నది.

బీదల సత్కమయొక్క కావలసిన ఫలమును గూర్చి మరణ శాసనముల ప్రాయశఃపాతము. ఎత్తపు ఇల్లు మరణమునకై సామగ్రి ఏమైన భక్తి పెట్టబడలేదో చూచుట అడియెగో నేను అనలేదు. అసత్యపు ఇంటియొక్కగోడ కట్టబడినదనియు (క్రొత్తగా మరొక్కొక్కటి కట్టబడినదనియు) నేను ఎరుగను. నేను సామగ్రిమిచ్చుటకు పూర్వము ఈ మరణమును గురించి విచారణ చేయలేదు. బీదల సత్కమయొక్క ప్రాయశఃపాతము చేయవలసినదిగా ఇంజనీయరుకు ముద్రయి ఉత్తరువు నిచ్చిన మో నేను ఎరుగను. నేను ఈ సత్కమయొక్క ఒకసారి మాత్రమే చూచియుంటిని. ఇంతకంటె నాకేమియు తెలియదు.

నేను 14 లకుల యువమును తీర్చినాను. ముద్రయి ఎట్టియు మేనేజరుగానున్నప్పటి నీతిని నేను మేనేజరుగా నున్నప్పటి నీతిలో పోల్చిచూడండి అనే యుద్ధేక్షతో నేని మాటలు చెప్పలేదు.

తేలు రాజుగారికి ఏనుగులు, ఒంటెలు ఉండనేమో నేను ఎరుగను. వాని ముందుగానున్న ఎట్టియు మేనేజరు గారు వానిని అమ్మికేమో నేను ఎరుగను.

మేడూరు ఎట్టియుండి ఫలసాయముక్రింద సం 18 ఏబది లేక అరవవేల రూపాయలవరకు ఆదాయమువచ్చును. నేను మేనేజరుగానున్న 7 సం॥లలో దాదాపు మూడున్నర లక్షలు వచ్చియుండును. వాడు ముండు ఎంత ఆదాయము వచ్చునో నేను చెప్పబాలను.

తండ్రి పెట్టుకొని ఇచ్చినను లేక ప్రామిసరీకోటుమీద విచ్చినను అప్పుచెట్టిన సామగ్రిని గులభముగ రాబట్టుకొనవచ్చును.

తాకట్టుచెట్టి తీసికొన్న అప్పుకు త్వరలో తీర్చినవంద లో లేక అరవవేలకు తీర్చినదో నేను ఎరుగను. ప్రస్తుతాలూకు వన్నెండువందల తండ్రిమీద నూజవీడులో నొకవందలవరకు అప్పు ఈయబడిన విషయము నాకు తెలియదు.

కోర్టు అఫ్ వార్డువారి ఉత్తరువుల ననుసరించి ప్రస్తుత భూములను ముద్రయికి స్వాధీనముచేసినది. నైయంటులో ఈ సంగతి ఉదహరించబడలేదు.

ప్రస్తుత భూములలో అక్రమముగ ముద్రయి ప్రవేశించినట్లు నేను తెలుసుచున్నాను. ఈ క్రిమినల్ కేసుకు సంబంధించి ఇంతవరకు చూచి రివల్యూషన్ రావుగారికి ముద్రయికి జరిగిన ఖండముల తాట్లువన్నె రాజు నిజమేనని కావు.

ఈ దస్తావేజుల నిజమేనని కాని నైయంటులో నుదహరించబడలేదు. ఈ భూములు ఎవరి స్వాధీనములో నున్నవో నేను ఎరుగను.

నీటి తీరువలెక్కలకు జమీందారీ కరణము తయారే చేయెను. మల్లిఖార్జునరావుగారి భూములకు ఈ కరణము లెక్కలకు తయారుచేసినేమో నేను ఎరుగను. పురస్కారము జమీందారుగారు, గవర్నరు మెంటుకును ఒక కరణము. ఈ భూముల పురస్కారమును నున్నది. అది ఎవరిపేర లెక్కలలో నమోదు చేయబడెనో నేను ఎరుగను. ఎవరేమిట చెప్పినవో నుంజిని నేను విచారించలేదు. 1915 సం॥ జూలై మొదలు 1916 సం॥ ఏప్రిల్ వరకు నిజము వ్యాజ్యములకు కావలసిన సమాచారమును కనుగొనుచున్నాను. ఈ కాలములో ఈ భూములు ఎవరి స్వాధీనములో నున్నవో కనుగొనుటకు శ్రద్ధ వహించలేదు.

నేను బందరులో తనాస్సీదారుగనుండగా దాదాపు అట్టిగా రాజుగారి వద్దనున్నాను ఫిర్కాబు రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండి. నేను కోర్టు అఫ్ వార్డువారి మేనేజరుగానుండగా పురస్కార ఫిర్కాబు రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగా నుండెను. నీటి దరఖాస్తులకు తనాస్సీదారుతో ననుసరము లేకయే ముంజారుచేయు అధికారము రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు లకు కలదు.

ఈ దరఖాస్తులని సంతకము దావులూరి లక్ష్మీనారాయణగారిదే:—

నేను మొదట కాగితముచూచినప్పుడు ఆదస్తవము ఎరుగదో నాకు తెలియదు. నేను చెప్పినంతవరకు గారణము నేనుచూచి నేను పురస్కారము తెల్పి రెండు సంవత్సరములయ్యెను. తర్వాత తెల్లలేదు. ఇప్పుడు లక్ష్మీనారాయణగారి అక్రమ రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగ నున్నారేమో తెలియదు. ఆ కారణములను ఆదస్తవము ఎవరిదో తెలియదు చెప్పినాను కాని అంతకు తప్ప జేరు కారణము లేదు.

27-4-16 తేదీ రాత్రి నైయంటుమీద పురస్కారము జమీందారుగారిచేత సంతకము చేయించి పీదను మునుమారి మునిచ్చుకొని కామ్రాలుగాని కిచ్చినాను. నీరు ఈ క్రిమినల్ కేసులో కూడా ననిచేయబడున్నాను అఫీడవిట్లు దాఖలుచేయబడవలసి యుండునని వాడు నాతో అనలేదు. జమీందారు గాలో చెప్పినారేమో నేను ఎరుగను. వైద్యుల కృష్ణారావు గారు వాలో బెజవాడకు వచ్చినారు. నైయంటులో కొన్ని అఫీడవిట్లు దాఖలు చేయబడినవి ఇంతవరకు నాకు తెలియదు.

నూజవీడులో మా ఇల్లు స్కూలు స్థలముల కొద్దిగ జమీందారుచూచు నున్నది. ఫిలిపో నేను ఆ ప్రక్కగా వెళ్ళిచూచి ఇంజనీయరు అక్రమ కొల్పోయిందగా నేను చూడలేదు. నూజవీడులో క్రిందటిరంగు సుంచకలయినవి ముద్రయి అభిప్రాయము నేను ఎరుగను.

స్కూలు స్థలములకు అనుకూలమున్న స్కూలు లాల్నాథ స్థలమును ఎవరిదైన నజరానా పుచ్చుకొని ఎట్టియు

వారు అమ్మికేమో నేను ఎరుగను. మిర్జాపూరు వారు కొంతసేలమును ఆక్రమించినవి ముద్రయి వాలో వ్రాసెను. నాటికిని రికార్డులన్నియు కర్రముగనున్నవి కాని ఈ స్థలము లెటులు ఆక్రమించబడినవో కనుగొనుటకై రికార్డును నేను వెదకించలేదు. వెదకించదలచినయెడల వెదకించగలను. ఈ విషయమై విచారించుటకు శ్రద్ధవహించలేదు.

ట్రస్టుసామగ్రిని ఏవిధముగ ముద్రయి వినియోగము చేసెనో విషయమును గూర్చి నేను వ్యూహముగ ఎప్పుడు విచారించలేదు.

సీతరాజు తట్టాభిరామయ్యగారు నైయంటుకుగాను నమాచారమును కూర్చినారు. ఈయన నావద్ద నొకరికి వచ్చే పూర్వము చూచి రివల్యూషన్ రావుగారి ఏజంటుగా నున్నట్లు నేను ఇప్పుడు చూచిన బాబులో నున్నది. చూచిపట్టి ఖార్జునరావుగారి నొకరితో నుండి నావద్దకు ఈయన వచ్చినట్లు నేను బిచ్చుకొను చున్నాను.

మరణశాసనములు చెల్లకూడదని మా జమీందారుగారి జనకలండ్రీ నాకు కలెక్టరుగారికి పెట్టినాన్ని అట్టి నావద్దకు పంపబడినది. నావై కలెక్టరుగారికి ఎద్దయి రివల్యూషన్ సంగతి నాకు తెలియదు. కమిషన్ ట్రస్టుల జమీందారుగారి అట్టిని మూడుమాసముల పర్యంతము నావద్ద ఉంచు కొన్నట్లు గుర్తులేదు.

నేను మాటుకుట్ల నూర్వరే రావారావుగారు ఒకపర్యాయము చెప్పి బిల్లునుకు రయి. నా పురస్కారము చేసెతిమి. ఈ ఛార్జీకి పూర్వము తర్వాతనో చెప్పినను. మరణశాసనముల ననుసరించి ముద్రయి స్వాధీనమైన అట్టి ముద్రయి వదలవలయును. వెదకిపట్టలలో పడునని అప్పుడు నేను మార్గదర్శక రావుగారిలో మాట్లాడునందగ్గరకు అనలేదు.

నా జమీందారు ఉపయము రిమానములక్రిందట జరిగిన మా జమీందారు గారు కట్టుము కానుక చూపించలేదు. గవర్నరు మెంటువారిద్దరై వెన్నెత్తుచున్నాని ఈ ఎట్టియు దివానుగా నుండవలయునని నాకు ఉద్దేశములేదు. కాక్టరీయగ దివానుగా నుండే విషయమై నేను జమీందారుగారు మాట్లాడుకొనలేదు.

ట్రాఫిక్ షేకరులయొక్క పర్యవేక్షణవారిచే మా సుంపులవారికి పట్టములు అంతుబడినవి, జమీందారులు స్వయముగా తెప్పించుకొన్నాను.

నాటి క్రాసుపరిక్ష అయినందునాటి తనకున్న వ్యాపక వాది యడిగిన ప్రశ్నల కిట్లు సమాధానము చెప్పెను:—

నేను ఈ కేసుకు కాపురంచేయదున్నాను అని చెప్పిన దానికి ఆర్డరుమేరగా నేను ఫిర్కాబికి సాహాయ్యము చేయచున్నాను.

నా కాపురంల నిరర్థకమయ్యెనని చెప్పినవేల యనగా— నేను ఈ కేసులో నాటిగా చేసినవిషయమున కోర్టులోపనికి వచ్చుటకు వీలులేకపోయెను. అందుచే ఇరవ ఏమిజరుగుచున్నదియు నాకు తెలియదయ్యెను.

నన్ను 12-4-16 తేదీన మద్రాసుకు రమ్మని ఆద్యోకేటు జరిలోగారు చెప్పినారు. 11 వ తేదీరాత్రి ఇరవినంది వెళ్ళినాను. నైయంటు ప్రాయశఃపాతము ఈ కేసులో దాఖలు కాబడిన కాగితముల నొకదానినైనను చూడలేదు. నేను 15 వ తేదీ ఉదయము చెప్పిపట్టణమునుండి బెజవాడకు వచ్చినాను. ఆద్యోకేటు జరిలోగారి క్రిశ్చలను సమాధానము నిచ్చుటకు ఎట్టియు రికార్డులను పరిశీలించెతిమి. అందులను సమాధాన మిచ్చుటకు చాలకాలము పట్టెను.

అయ్యుకేసులడిన నైయంటు నశ్వర్ణము నావద్దలేవు. నేను కొన్ని మాసములక్రిందట ఒకసారి మాత్రము బెజవాడ బ్రాహ్మణులకు వెళ్ళినాను.

ఎంత ఇశాయీభూమి ఉన్నను ఇశాయీదారు దనరచ్చును. అందులను చూచి రివల్యూషన్ రావుగారి ఇశాయీదారుడని వివరించితిమి. మల్లిఖార్జునరావుగారి ఉద్యోగమును గూర్చి నాకు తెలియదు.

28-4-16 తేదీన నేను నూజవీడులో నున్నాను.

4-11-15 హిందూ క్రిమినల్ వ్యాసములలోని విషయములు తెలిసినవారు నేను గాక మరికొందరుగలరు.

నేను ఈ రోజువరకు ఎప్పుడు ప్రతికట వ్యాసమును వ్రాయలేదు.

నూజవీడు గాక మరియొక ప్రదేశమున హైస్కూలును ఉంచవలయునని నాకును ముద్రయికిని సంభాషణ జరుగలేదు.

మరణశాసనములలో నెకండు గ్రేడు కాలేజీకి స్థలము నిర్దేశించబడలేదు. ముద్రయి నాకు బాబులో స్థలమునుగూర్చి వ్రాయబడలేదు.

జమీందారుగారి కాగితములను డ్రైవ్ కేక్టరు రావుగారు దాఖలుచేయుచున్న సమయమున నా కాగితముల బాలితాన దాఖలుచేయమని చెప్పెతిమి.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

మోసము చేయుట.

బొంబాయి మే 18.—ఈ దేశమున బొంబాయి చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు మాగున్నక్రూరులకు తేక విలియంస్ వెనుక అనుకూల్యమును ఇచ్చి వారలకు ఇంజనీరుగా నుండెను. అతడు కలకత్తా రైల్వే కంపెనీలో రూ 900 ల సామగ్రిని మోసము చేసి నటుల కేసు వచ్చెను. అతడు బొంబాయిలో నుండగా ఏప్రిల్ 17-వ తేదీన కలకత్తా పోలీసువారు బొంబాయి పోలీసు కమిషనరుగారికి వానిని కట్టుకొనవలయునని తంత్రించిరి. అతడు చేసిన పిచ్చుట కడివేల రూపాయలకు జామీను నిచ్చినయెడల మాద్రాసుని విడిచి పెట్టెదమని చెప్పగా నతడందుల కిచ్చుకొని పోలీసువారిని తన బకట తీసుకొనిపోయి తమపుగడియ వేసి యెటకో లేచి పోయెను. కాని పోలీసువారు మరల వానిని కట్టుకొనిరి. పోలీసు భాయిదాలోనుండి యటుల తప్పించుకొనిపోయి నందుకు వ్యాధి యధికారిచానికి ఒకమాసము కఠినశిక్ష విధించిరి. రూ 15,000 ల జామీనుపై వానిని విడిచి పెట్టె బలసిందము. మాద్రాసు 27 వ తేదీన కలకత్తా చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారిని చూడవలసిందని ఆజ్ఞాపించిరి.

ధూళివర్షము.

బెంగళూరు మే 19.—నిన్నటిరాత్రి పెద్ద ధూళి వర్షము వచ్చింది. 15 మిమటలు కాలము చాల భయంకరముగా నుండెను. ధూళివర్షమున వీడవ పెద్దవర్షము కలిసింది. ఆనయమున విద్యుత్ కత్తి నిలచిపోయింది.

జి. ఏ. బాల్కుగారు

బెంగళూరు మే 19 — బెంగళూరు బిక్రేజు మేజరు గానుండి జి. ఏ. బాల్కుగారికి ఫ్యాక్సయధుడులో గాథ మైన దెబ్బలు తగిలితి. వా నీదినమున భారల బెంగళూరుకు వచ్చిరి.

ఆత్మహత్య

పుయ్యమ్మ విఫలముగ

బెంగళూరు మే 19:—దాడూ అనుపిచ్చివాడొకడు ఆత్మహత్య చేసికొనటకు బ్రయత్నించెనని కోర్టుకు కేసు నుండెచ్చిరి. పిచ్చిఅనుపచ్చి మామోరెండెంటువానిని బరీషీంచి, వానికప్పుడప్పుడు మూర్ఛవచ్చుచుండుననియు, పుత్తు కస్తితో వానిని తరిమింపబడదనయు చెప్పెను.

కలకత్తాగారిని నవ్వొనియుట

కలకత్తా మే 18:—16-వ తేదీ రాత్రి చిరక్కాలం నాలియారాజుగారు ఎన్. బి. ఇ. హాస్సు, వి. సి. ఎన్. గారు మలబారు కలెక్టరు గారినిమిశ్రమదినందులకు సహ్యాపూర్వకముగా గొప్పవిందు చేయించెను.

సి. సి. కాంతలాహిరి

కలకత్తా మే 18:—మానేరు ముందుకు కేసులో మోక్షార్థముచే ట్రోపిగా తీర్మానింపబడిన సి. కాంతలాహిరి గారు సి. వి. డి. ఉద్యోగులచేతుల అశస్త్రచే నశపడిన. కార్పొరేషను కిటిలోని మోక్షార్థముగా కేసు కంటంధమున సోమవారమునాడు జమియాన్ అనువాడుకట్టు బడియెను.

సారథీక సింధుశాఖ.

రంగూను మే 18.—బర్మాదోరణపు షిప్ రైటు సర్వేయరును ఇంజనీరును అను హెచ్. రాబర్టు ననుగారిని, రంగూను బి. వి. ఎన్. ఎన్. ఏటులుగానుండి కొలది కాలము క్రిందటనే కరాచీ కంపెనీని బి హెచ్. బ్రాన్సుగారిని సారథీక సింధు శాఖోద్యోగముగా నిర్ణయింపబడిరి.

సి. వి. డి. ఉద్యోగిగా నటించుట.

కలికట్టు.—తిరుగు, ఫెర్రో, మొదలగు కొన్ని ప్రేషముల కద్ద నొక ప్రాహ్లాదుడు సి. వి. డి. ఉద్యోగిగా నటించె నుడయి, వానిని అరెస్టుచేసి పరీక్షింపగా కలికట్ట ఎ. మిడి అణాప్రాంతమున నున్న పరియును గన్న మెంటు రెయిల్వే పోలీసు నబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు వానిని తిరుగు వ్యాధి యధికారి సమ్మెలు మానకు తెచ్చెను. వ్యాధి యధికారి కేసు విచారింపి నేరము నిరసరచి, మాద్రాసుకి ఒక నెల కఠినశిక్ష విధించెను. అతని మరయొక కేసు బాల్కులు వ్యాధి యధికారిచే విచారింపబడవలసి యున్నది.

రయిలుగో దొంగతనము.

కలకత్తా మే 19:—దొంగతనమువారికి రాజకీయ నమ న్యులలో నలమ చెప్పనట్టి సి. ఎన్. రాయి వారివ్యవహారి ప్రత్యేక గుమాస్తాగారి ట్రంకుపెట్టెకు లాల్ గోల్డ్, బంగారపురమునే మనులకోమధ్య ఇంటరుక్తానుబండిలోనుండి అపహరింపబడినది.

చిట్టుగాంగులో తుపాను

చిట్టుగాంగు మే 18.—శుక్రవారము ఇక్కడ దిట్ట మైన తుపానుకట్టి రెండు పడవలు పదిలో మునిగిపోయినవి. దీనిలో ధాన్యము తేలుబడినది. 21 మంది కూడ చనిపోయి రట. చువ్చుదీయ సోదరు లిద్దరు చిన్న పడవమీద వచ్చుచుండ గా వారిద్దరు పడవలో చూసిగిపోయిరి. వారి శరములు కను పించినవి.

కూచ్ బీహారు నగరిలో నగల నవహరించుట

కూచ్ బీహారు మే 18.—ఈ కేసులోని అయిదుగురు మాద్రాయిలలోను బాదుల్ అనువరకు నేరమునొప్పుకొనెను. తక్కినవారు నిర్దోషులను చెప్పిరి. వారిపై నేరములు స్థాపింపబడినవి. టుమార్ కనక్ అనువానిని మేజిస్ట్రేటుగారు రిమాండులో నుంచి. నెవన్న జడ్జిగారు వానిని జామీనుపై విడుదలచేసిరి. రెండువార్డులలో నుండ జి. ఎన్. రాయిగారి ని జామీనుపై విడుదల చేయగూడదని దావాదారు తరపు వ్యాధువాది వాదించెను. ఆక్రాద్దీకగారి జామీను రెండు వార్డులలో నుండ నంగీకరింపబడలేదు. బాకిము ఇంకను జామీ నుపై విడుదలలో నున్నాడు.

వజ్రముల వ్యాపారము.

సిమ్లా మే 18:—వాణిజ్య కరికామిక శాఖసంబంధ మునదొరతనమువారు జనవరి 11వ తేదీన ప్రకటించిన ప్రకటనము ప్రకారము రిజిస్ట్రేషన్ పాస్టర్ వ్యాపారాకా పాస్ట్రాబాస్టర్ వ్యాపారమునెన్నపొందిం క్రమముల ఇంగ్లాండు కర్తవ్యులందీయూకు పంపించవలెను. మరియు అకజ్జియును దొరతనమువానిచే నియ మించబడిన ఎక్స్ పోర్టు కమిటీవారి యాదర్శివడిన గాని పయికిపం పించగూడదు.

రాజప్రతినిధికి వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు

సింలా మే 19:—16వ తేదీన యుద్ధతంత్రీ వార్తలు రాజప్రతినిధికి వచ్చింది దానియం దిట్టుండెను.—

ఆంగ్లరంగము, లూనుకును, బహుగ్నోకును, లూవాసి కానకజును మధ్యయద్ధ మతితీగ్రిముగా జలుగుచున్నది. జర్మ నులు ఆంగ్లకందకములను ముట్టడించి కొన్ని చోట్ల వాని నాక్ర మించుకొనిరి. కాని బెంటన్ తరిమి చేయబడిరి. ఇంకలా ఆంగ్ల ప్రైవేటు హోమెన్ జోల్డర్ డోల్ కర్త జర్మనుసానులను ముట్టడించెను.

తరాను రంగము.—ఇంకను ఉత్తరమున ఒక లూను కర్త జర్మనుల కందకములను పేల్చిరి. అచ్చట ఆంగ్ల ప్రైవేటు పటాలములు విడిచియుండెను. తరు వ్యుల ప్రైవేటును జర్మనులు తలు నేవాముఖమునంతలను గట్టుచున్నారు. ఇంతింతయునెల్లమ రంగమున వారు వెల్లిదిరిసి యుండిరి. అచ్చట తరాను వారి యెరుట వారి పని సాగలేదు. క్రిమియగా చాలమంది చుడిసిరి. మూర్సు: దివైగల కొండలయందు తరానునాను జర్మను కందకములను ముట్టడించి వాని నాక్రమించుకొనిరి.

అమ్య రంగము.—మోసుల్ కు 80 మైళ్ల దూరమున కల్మికులనున్న రివాండ్ జో అను స్థలమున రువ్వను లాక్రి మించుకొనిరి. శత్రువుల యుద్ధోపకరణములను ఫిరంగియందును చున్న నుని కవ్యనుల స్వాధీకమైవి.

అనీబీ సెంటు.

పూవాలో ఉపన్యాసము.

పూవా మే 19:—అనీబీ సెంటు గారు శత్రు చెన్నపురి మొయలులో నిక్కడకవచ్చి యునువాడు హిందూజీకభానికము గురించి యుపన్యాసించెదను. తరువాత దివ్యజ్ఞానము గురించి ఉపన్యాసించి దానితరువాత హిందూజీకమునకు న్యువరిసాలన మెందుకు కావలెకము నిమాయమును గురించి తక్కించి ఉపన్యా సించును. మహాబాహుర్ దివ్యజ్ఞాన సభలోని తరపున ఆ సి. ఎన్. తేదీనాడు ఈ కందకపు శ్రుతి కారకమును సహకరించుచు, మహాబాహుర్ దివ్యజ్ఞానసభలోని సముపకము 21, 22 23 తేదీ లలో జరుగును. 22 వ తేదీన అచ్చు శ్రుతి పోవు ముములు లో మఱి చెప్పి శ్రుతి పోవుదురు.

ఒకచిత్రక్షుణ్ణము

కలకత్తా మే 18.—వైటు కలెక్టర్ కంపెనీవారు ఒక నికికొంతసామాను అడ్డకిచ్చిరి. అతడు కార్పొరేషను వారికి పన్ను చెల్లించకపోవుటవలన కార్పొరేషనువారు సామాను జేలం చేయించిరి. సామానుతమకనివెట్టు కలెక్టరుంపెనే వారు స్వామి కాజుకోర్టులో 150 రూపాయలకు కార్పొరేషనుమీద దావా చేయగా కేసుకొట్టి జేయబడింది.

రాగివల్లెములు.

గుత్తులకాలము నాటిది.

దక్కా మే 18:—బాబు అత్యుక్త మూలకెళి గారు దక్కాలో నూతనముగా జరిగిన నొక సభలో నంగడేశపు మధ్యకాలచరిత్రము గూర్చి ఉపన్యాసించిరి. గుత్తులకాలము నాటికైరాగివల్లెములు 5 దొంగిలినవి వాళ్లకు చెప్పిరి. ఆపల్లె ములు బరేంద్రిజోధక సంఘపు రాధాగోవింద బెనకుగారి కద్ద నున్నవి.

మాండల మెయిలు స్టీమరు.—80 క ఏ.పి. తేదీ బొంబాయి విడిచి కెట్టిన మాండల స్టీమరు 17వ తేదీ మాల్బా జన్మ బట్టణమున చేరింది.

హోలోనోచీ వి. సి. ఎన్. గారు.—హెచ్. ఇ. హోలోనోచీ వి. సి. ఎన్. గారు జే స్టేషన్ గారి స్థానమున కధియ వారు దొరతనపు ఏజెంటుగా నియమింప బడిరి.

సాల్వేజీ స్టీమరు.—ఇంగ్లాడుకు బోవలెన “సాల్వేజీ” స్టీమరు 23 వ తేదీ మంగళవారము బొంబయినుండి బయలుదేరును.

అన్న దానము.—రాజకుపాంద్యవరములని అర్చరపు రామ్మగారు తమకొమార్తె వివాహమైనతరువాత 16వ తేదీన హిందూటాలా అన్న దానసమాజమునకు 170 మంది బీదలకు అన్న దానము చేయించిరి. 17 వ తేదీ నీసమాజమువారు 150 మంది బీదలకు అన్న దానము చేసిరి.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

బార్లెటను పోలీసుకోస్టు

బహుసాహాయుగాడు.

191 మే, 16

కంసాలి మోక్షపోవుట.—బెంకువాను తేక మోటి వన్ అను బొంబాయి రాజధానిలోని వాగి. బాతి శ్రీ బార్లెటనులోని రాజాచారి అను బంగారు పనివానిని ఇత్తడి పూస నుల బంగారము క్రింద నిచ్చి మోసించెనని ఇదివరలో వ్రాసి యుంటిమి. ఆ కేసీ సరకును విచారింది వ్యాధి యధికారి మాద్రా యలై శరము నిరసరచి 18 నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. తక్కిన దొంగలును శిక్షపడిరి. వాకికేను విచారింపబడును.

సి. బి. ఎన్. పిల్లెగారు.

శ్రీని బలవంతముగా చరితీ వయట:—ఇదివరలో నలు గురు మహమ్మదీయులు చిన్నమ్మకు అను 15 ఏండ్ల పూర్తిమును గల ఒక శ్రీని మేరీవాలో బలవంతముగా కట్టుకొని మాన భంగ మొనర్చునయ్యె, అంగమూలమున నామె కొలది దినములలో న్నుతినిండెననియు వ్రాసియుంటిమి. ఆ మహమ్మ దీయులకే సిక్రము మోక్షార్థ విచారణ కంపబడింది.

ఆశ్రీకా యుద్ధరంగము.

జర్మనులు పోర్చుగీసు దేశము ముట్టడించుట. లాహోరు మే 18:—లండను మే 18:—తూర్పుఆఫ్రి కాయందు ఒక జర్మనుల 8 వ తేదీ క్రిమియ 12 వ తేదీన పోర్చుగీసు దేశముపై బడినది. ఈరెండు పాదులను పోర్చుగీసు వారు జర్మనులను దలచిమిచేసిరి.

వజ్రగుళికలు

20 మూల్రలగుల డబ్బీ 1-కే. రు. 1-0-0 ధాతుపుష్టికి, బలమునను ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరసటవత్సము కారణములు రక్త పుష్టికి నుంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి రంగ శరీర వ్యాధియమును వలననె, జితేంద్రి యత్వమునలన గలుగును పుష్టిచారుము సుఖ రోగములూ దురభ్యాసములు, విక్రాంతి తేకుండుట అమృతాంజనముడో 6, రింబుకట్టిక, ఉదరాను.

విషయానుక్రమణిక.	
1. శోగము	2
2. బాబుడు బ్రతుకేను	3
3. మలాపురము హైస్కూలు	4
4. జీవితంతో శిక్ష	5
5. ప్రభుత్వ పాఠశాల	
6. కాంగ్రెసు పనిసాగించువా రెవరు?	6
7. గ్రామీణుల తపస్వి, బిట్టు	7
8. బిట్టు మహాసంగ్రామము	
9. విశేషాంశితార్థము	8-9
10. ఇంగ్లీషు లింగ్రికార్థము	10-11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 న సం. మే 19-వ తేది

శుక్రవారము

కాంగ్రెసు పనిసాగించువా రెవరు?

II

మన జలసభలు జనరంజకము లగుటకు దేశ భాషలే ముఖ్య కారణములు. ప్రజలకు సంబంధించిన విషయములు, ప్రజలు మార్గములు కొను భాషలో, ప్రజల కెంతో దూర ప్రయాణము చేయవలసిన యవసరము లేకుండు, తన మన వారలు కాని ఇతరులలో మెలగవలసిన నిర్బంధము పెట్టక స్వగ్రామములో వలె, ఇంటి గుమ్మములో వలె, సంగతులు తెలియజేయుటచేత ప్రతియను ఘృడును సమావేశమై మండల మనగా నిట్టిది మండల సమన్వయనగా నిట్టివి వానిని పరిపూర్తి చేయుట కివి మార్గములు అని గ్రహింపగలుగుట సాధ్యమయినది. ఆకస్మానుండి ఉట్టిపడినవారినలె నలుగురు ఆంగ్లభాషాకోవిదులు ఒక్కచోట చే జనసమాహ మెరుంగని పరభాషలోనో, క్వచిత్ కాచిత్తుగా ఆ పరభాషాసమానమును తమదేశ భాష లోనో, నోకముగని మహాసమన్వయ ధర్మ శాస్త్ర సూత్రములను చేయువారి వలె ప్రకృత వర్ణితుల నాలోచించక తమతో తాము గుడుగుడు గుంట లాడినంతకాలము ఆ సమావేశములలో జీవకళయే చూపట్టినది గాను. తనయిల్లే, తన వాకిలే, తనబిడ్డలు పాపలే, తనవశువులే జీవిత మున గణించుములుగా బెట్టుకొని యుండిన సాధారణ గ్రామస్థుడు దేశభాష యను సామాన్యబంధ ముచే సోదరులకు దగ్గరివాడై గ్రామసౌఖ్యము, తాలూకాసౌఖ్యము, మండల సౌఖ్యము, మట్టు ముట్టు నివసించు సంఘసౌఖ్యము ఈ విధముగా నభివృద్ధి కాగలవని యాలోచింప మొదలిడినాడు. తన్ను మండలసభకు చందా సమగవచ్చినవాడు తహసీలుదారుగారి తమ్ము డనియో తన మిత్రుని మిత్రుడనియో తన యభియోగములను నడుపునట్టి స్వాధీనవాది యనియో బలనంతముమీద కొంత సొమ్ములచ్చుకొనుచుండినవాడునేటిదినముహృదయ సంతోషమున, భావోత్సాహముతో, మండలము నకు మెలగునని, భావికాలమున నోడగునని, రాబోవువారికి శుభప్రదమని ద్రవ్య సమర్పణ మొనర్చుచున్నాడు. ద్రవ్య సమర్పణ మొనర్చుట మాత్రమే గాక కాలమును కొంత కర్చు పెట్టి,

శక్తిని కొంత వ్యయపరచి, సమావేశమునకు హాజరయి తన వరిసరముల ప్రజలతో తానును అరుధమిడు కష్టముఖములను అపహాస నను కూలములను ఉపన్యాస వేదిక నెక్కి స్ఫుటముగా తెలియబరచు చున్నాడు. ఇదివరకు ఆంగ్ల విద్యా పారంగతులు ఆతడే కార్యమును నెరవేర్చునో నెరవేర్చజాలడో యని జంకుచుండిన ఆ కార్య మును వీరికంటె నెక్కువ దార్ధ్యముతో ఎక్కువ స్వానుభవ నిదర్శనాపూర్వకముగ చేశుగల్గుచు న్నాడు. ఇంతయేల పూర్వపు కృత్రిమ ప్రజాహిత జీవనపు స్థానమున అసలు ప్రజాహిత జీవనమును నెలకొల్పుటకు దేశ నాయకులకు నోడగుచున్నా డు. ఈ ఫలము సామాన్యఫలము కాదు. ఈ వికా సము స్వల్పవికాసము కాదు. ఈ పథము త్రిణీక రింకడగిన పథము కాదు. ఇకముం దిట్టి ఫలమే చేకూర్చితేక ప్రతిపాపకలయందు కలిగిపవలసి యున్నాడు. ఇట్టి వికాసమునే పరిపూర్ణముగా దేశమున వ్యాపింపజేయవలసి యున్నాడు. ఈ పథమునే విస్తారతర మొనర్చి రాజకలంబు గాంచి స్వరాజ్య మహాసాధమును చేరవలసి యున్నాడు. వెనుకకు జూచిన లాభము లేదు. ఆంగ్ల విద్యావంతుల ప్రాముఖ్యము కొరవడునే యని పరితపించిన ప్రయోజనము లేదు. ఆంగ్ల భాషోపయోగము తగ్గునే యని వందరిన నుప యోగము లేదు. ఇప్పటికే ఆంగ్లభాషా పుత్రుల మగు మనము కొంత పరిశ్రమచేసి యుండుట శుభ సూచకము. కొంత దాని నడిచియుండుట ప్రశంస నియము. కొంతఫల ముడియుండుట కీర్తిదా మ కము. మన యాంగ్లసహాసభ కర్థమేమి? అప్పటి యాంగ్లభాషాస్థానముల సూచనయేమి? నాలుగవ సమావేశమునకు 1323 గురు ప్రతినిధులను కాకి నాడ యాకర్షించుటకు కారణమేమి. ఉత్సాహము వెల్లివిరియుటకు గతంబేమి? దేశభాష, దేశభాష, దేశభాష. మరియొక్కటి కాదు. సామాన్యమాన వును వెనుక నిలిచిపోవలసిన కారణ మిప్పు డదృశ్య మైనది. నాయకులు దేశభాషలో నుపన్వసించురు. ధూర్జివేగమున వెలువడు నుపన్యాసములు కొన్ని, ఖంగునమోగి గంట వాయించిరితిని విసవచ్చు నుపన్యాసములు మరొన్ని, గంగాతరంగిణి వలె గంభీరముగ తరిలివచ్చు నుపన్యాసములు వేరొక కొన్ని అన్నియు సభామంటమున కూర్చొనునది ముదలు సభనుండి లేచిపోవువరకు కంఠలామలక ముగ ప్రతిపానికి కర్ణపర్వము లగుచున్నవి. ఏ గోడో తెలియలేదే యని నిమేషకాలమైనను అతడు విసుగుకొనవలసిన పనిలేదు. మంటపము బయటికి వచ్చినను ఆత డెంగిన భాషయే యెల్ల డలను నుపయోగ మగుచున్నది. ఆతనికి తన ఇంటిలో నున్నట్లు, తనగ్రామములో ఆరిగిన రీతిని తన బంధుగులతో పోలిక మనుభవించిన విధ మున కాలము జరిగిపోవు చున్నది. ఇంతకంటె సామాన్యమానవునకు సుఖతరపరిస్థితులు విజ్ఞాన మును సంగ్రహించుటకు అవసరములు గావు. విజ్ఞానమున కనుకూలపరిస్థితులు ఏర్పడిన తరువాత విజ్ఞానసంగ్రహణము అతనికి కష్టముకాదు. ఆత డడవిమానవుడు గాడు. ఆంగ్ల విద్యాప్రాధున కాతడు అన్న, తండ్రి, తాత. సహజబుద్ధి కొశల్య మాతనికి దృఢతరము. పరభాషాభ్యాస మొనర్చి

యొనర్చి యాతని మెదడు నిరైపోయి యుండలేదు. తుచ్చవారకవరిసరములలో పోగి పెరిగి యాతని చేహము కృశించియుండలేదు. మా యగౌరవముల కు బారిపారి యాతని దార్ధ్యము క్రుంగి యుండ లేదు. ఆతనికి విష మును తెలియుటే యావస్థము. ఖండితముగా ప్రవర్తించుట మరితప్పదు. ఆంగ్ల మహాసభవరకును పోవలసినపనియేమి? నెల్లూరులో 1915 లో జరిగిన రాష్ట్రీయ సభ నాలోచింపుడు. ఆంగ్ల భాష కచ్చట కొంతవరకు సెంవిచ్చిరి. ఆంగ్ల భాషను సింహాసనాసీన నొనర్చిరి. ఫల మేమి? మహోత్సాహము. మహాచర్మ. తీవ్రవాదము. దృఢ తీర్మానము. ఈ సంవత్సరపు రాష్ట్రీయ సమావేశము నొకకు దిరుగుదము. ఎల్లయు నిద్రానకమే. ఎల్లయు ఏకధోరణియే. ఎల్లయు వేదికమీదివారి మతానుకూలమే. ఆ సా శ్వాత్కృత్య శక్తి ఆగంభీరస్త్రి ఆప్రపంచవాక్కు ఆసిబీ సెంట్రాగోపు కల్లోలమును కలిగి పకున్న యెడల నీసంవత్సరపు పథురా సమావేశము అధమాధమమే యెయుండును ఆగ్లోలమున నైన మనసోదరులు దృఢముగా పనిచేసిననుటకు రాను. తను మానసములలోని సంకోచములచే లేని యు ప్రజేకములు తెచ్చుకొని బీసెంటుగారిని నధిక్షేపించి రెండుమూడు సమృతులచే నామె నోడించిరి. ఇదియు నొక యాఖ్యానముగా గణించ వలసిన దేనా? ఇది లేకున్నచురేమియులేదు. పాపము ఆహ్వాన సంఘమువారు రు 5000 లు వహించేసి నారు. డబ్బిచ్చినవారు బంపంతమున నిచ్చిరట గాని సభకు మాత్రము రాలేదు. 24 మండల ముల బ్రతినిధులు 176 గురు విచ్చేసిరి. నెల్లూరున నైనను 241 రు ప్రతినిధులు చేరియుండిరి. నాలుగవ ఆంగ్లమహాసభ ప్రతినిధులు 1323 గు రెక్కడ? 21-వ రాష్ట్రీయ సమావేశపు 241 రు ఎక్కడ? 22-వ రాష్ట్రీయ సమావేశపు 176 గు రెక్కడ? తక్కువే చూడగా ప్రముఖులైన యాంగ్లము తొమ్మొండుగుర పేర్లు కానవచ్చినవి. ఇందులో నొక్కరు అధ్యక్షుడు ఒక్కరు అధ్యక్షుల మిత్రులు. వారి సహాయార్థము వారి జిల్లా మండి పోయినవారు. మువ్వకు ఇడియా శాసన నిర్మాణ సభ్యత్వము కొరకును నలువురు స్థానిక శాసన నిర్మాణ సభ్యత్వము కొరకును ప్రయత్నించు నట్టివారు ఇతరాంగ్ల ప్రముఖులు లేరనుట కొక్కటే కారణము. తీర్మానము లెన్ని యేని ఆంగ్ల ప్రతినిధులు మార్గాపటకు వీలు కలవి యున్నవి. ఆంగ్ల ప్రతినిధులు ప్రముఖు లుండినయెడల వారి సుపన్యాసకులుగా వేయక యుండి యుండరు. కన్నడ ప్రతినిధులు గాని మళ యాళ ప్రతినిధులు గాని ఉర్దూబ్బలే కావరారు. అరవ ప్రతినిధులైనను ఏ ప్రతిపాధిపతుగో ఏ న్యాయవాదులో ఏరామనాథమురాజుగారి ఆశితుగో చేరినట్లున్నది కాని అన్నిమండలములవారును సా మాన్యప్రజల ప్రతినిధులు వచ్చినట్లు లేదు. సభ చేరినవారిసంఖ్య ఇంతసంకోచమేల కావలయును? ఇందరు ప్రతినిధులు మా తెలుగుజిల్లాలో జనుల కెక్కువ యభిరుచి ఇంకను కలుగని పరపతిసమా వేశములకు అందులో జిల్లా సమావేశములకు హాజరగుచున్నారే? రాజధాని యుత్సాహము లేకున్న మానె. అరవమండలముల యుత్సాహ

మేమి బీడుననదా? తలచుకొనినచో నొక్క
తంజావూరు చాలదా వేల ప్రతినిధులను వంపుట
కు? అయిన బంధమేదీ? ఉద్దీపకమేదీ? జనసామా
న్యము నాగిరిండు శక్తి ఏదీ? ఏల ఇట్టి సమావేశ
ములు? ఏల ఈ పటాటోపములు? సమావేశము
రాష్ట్రీయ సమావేశము! నాలుగు భావల ప్రతి
నిధుల కూడికయట! తెలుగు, కన్నడము, అరవ
ము, మళయాళముల జనుల క్షేమమును కాచుట
యట! అరవదేశ మధ్యమున అరవభాష అనాది
నుండి విజృంభించిన మహాక్షేత్రమున మధురాపుర
వరమున సభ కూడుటయట! అరవలైవను రాక
జోవుటయట! ఇందులో నవ్యాను మేనుగలదు!
మహాస్థానమున అభివృద్ధినికలగింపగలగల మున్న
నన గణితవిమళభాషను దించి వడవైచివృత్తు
పుత్రుల నా తల్లికావించు తెల్లమెకు సాధ్యము
కాగలదు. ఇప్పుడేమిట నూ సోదగులు మాత్రము
ఖమున చక్కగామాడగలంతురా? మాత్రా రాధన
కుబూనుకురా? ఆంధ్రులకు రాష్ట్రీయ సమావేశ
మాంధ్ర మహాసభగా మండునననన సర్వమును
కొని అరవలకు సం నాహంభము కర్ణాటకులకు
కర్ణాటక మహాసభము నుకలగలగల మళయాళ
మహాసభయు వేర్వేరు చికిబోదల నల్లము
దేశీయ సమావేశభోదేశ : ర్యామాకుల నొనర్చు
జాతురా?

బ్రాహ్మణులెవరు?

మొన్నటిదినుము మధురగో 22-వ రాష్ట్రీయ
సమావేశమునకు సంబంధించి జరిగిన సాంఘిక
సభయందు డాక్టరు గణపతి రాయగారు నిమ్మజా
తులను గురించి ప్రశంసించుట సంభవించెను.
గణపతి రాయగారు సామాన్యముగానే హాస్యస
క్రధానముగా మాట్లాడువారు. అందులోను ఉత్తర
ఇండియా యాచారములకును మన యాచారము
లకును ఎక్కువ యంతర మున్నయప్పుడు వారి
ప్రతిభ నువయోగించుటకు నక్కర యనకా
శయు దొరకినది. మన మాయుకు లనుకొనువారి
ద్వివిధ ప్రవర్తనము అందుల కింకను సహకారి
యైనది. కడచిన సంవత్సరము రాయగారు తమ
యింటిలో విందుచేసి, అప్పుడు అనేకులను శాసన
నిర్మాణ సభ్యులను భోజనమునకు నాహ్వాన మొన
ర్చి, నంటవాడు వామోద్ద బ్రాహ్మణేతరుడే
యండెను. అయినను మన కతినిధు లెవరుకు
నాడు అభ్యంతరము చెప్పలేదు. చక్కగా
నారగించి సంతృప్తులైరి. అది తమ యచుభవ
మగుటచేత గణపతిరాయగారు మొన్నటిదినుము
యథాప్రకారము స్నేహితులందరను శాసన
నిర్మాణసభ్యులతో సాడ భోజనమునకు వినిచి
రట! అన్నియు సిద్ధమై ఆకులు వేయు వేళకు
కొందరు మహాసభావులు రాయగారిని వంటవాడు
బ్రాహ్మణుడేదా యని ప్రశ్నించెరట! పాప
ముత్తరదేశమున ప్రజలు బ్రాహ్మణులవకుల నెరుం
గరు. అందుచేత రాయగారి కీ ప్రశ్న కొంత చిత్ర
ముగా దోచియుండకపోదు. వారిదివరకు దక్షిణా
దివారి నెరుంగనివారిని చెప్పరాకున్నను సమాను
లగు భౌత్యవరులని వీరిని భోజనమునకు విలువగా
నంగీరించి వడ్డించు సమయమున కీయభ్యంతరము
తెచ్చుట కొంత నైకబ్రమును కలిగించక మాని
యండదు. ఈసంగతినిబట్టి సభలో గణపతిరాయ
గారు బ్రాహ్మణ పదముపై వ్యాఖ్యానము చేయు
వారైరి. వారు బ్రాహ్మణులను వంటవాడుగా

బెట్టజాలరట! స్నేహితుల సమృద్ధములను గౌర
వించుటకై నను ఆకవివారికి వీలుకడదట! ప్రాచీ
నకాలమున గూర్తులు వంటవారు. నేటికి బ్రాహ్మ
ణులొప్పత్రియందు ప్రవేశించుచున్నారు. ఇది పతన
మగుటకు సంజేహము లేదు. ఇట్టి బ్రాహ్మణులను
సిద్ధముచేయుట బహు సుఖము. సిన్నజాతుల
నెల్లరను బ్రాహ్మణులను చేయవచ్చును. అందు
చేత తాము దక్షిణ ఇండియాలోని నిమ్మజాతుల
నందరిని ప్రత్యేకము రైలుబండ్లు వేయించి ఉత్తర
హిందూస్థానమునకు కొనిపోయి అచ్చట వాడని,
వంటవాడుగ నువయోగించుటచేత వారి కాబోలు,
బ్రాహ్మణుల కొన్ని ఇచ్చటికి తెచ్చివిడుతు రని
డాక్టరు రాయగారు ప్రసంగించిరి. ఎంతటి హాస్య
రసభాయివములుగా వీరి నంగీరించినను రాయ
గారు రెండర్థములను మాత్రము స్పష్టపరుచు నొచి
రనుట నిశ్చయము. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణ
వృత్తి వదలి ఇతర వృత్తులలో ప్రవేశించినమొదల
లదగు గణసామునకే అప్పుడు బ్రాహ్మణులుగా
నులను ననుట కల్ల. సిన్నజాతివాడైనను తగి
శత్రుని కిలిగినచో బ్రాహ్మణుడే ధాతులలోనిందు
నెన్నియో కార్యములు చేయి కాగలడు. అంతేకాక
బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణ భోజనము భోజన
సంజ్ఞవారుల వరకై నను ఇత మాంధ్రదా
యానుసరమే వారి వృత్తి వదలవని యట్టిది
గాదు. ఆచారము భిన్నముని ఉత్తర
హిందూస్థానము బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మ
ణులు కావనరాదు కదా! ఇదిని వెలివేయుటకు
రాదు గదా! అతనికి బ్రాహ్మణుగలమును ఆచార
బద్ధమును నగునియము నూతన దృష్టిపథము
నుండి యనుకూలతర మగునెకల మనకును నను
సరణీయ మేలకాదు? మన పీఠితనము లేల నిమేష
నిమేషమును నడ్డమువచ్చు చుండవలెను. ఇందుకు
సమాధానము దొరకునా?

ఆస్పిత్రు మహాశయుడు.

ఆస్పిత్రుమహాశయుడు ఈతడయిన వెంటిభారము
నైనను వహించి నిర్దోషమునాడతటవృత్తులు. అయిరాంకు
సమస్యలను తీర్చుకొరట ఆత డిప్పు దాదేశీయన నున్నాడు.
మొన్నటిదినుము ఆడేశపు ప్రీతి కావలయుగా నీతకు నిజమిటు
డైనాడు. అనగా ఆడేశపు కార్యనిర్వాహకమునుగూర్చి
చేర్చుబడినాడట. ఇంకల కథలు కొలదికాదని కొందర
మానించుచున్నాడు. బిర్రెజాగారిస్థానమున కార్యదర్శి ప్రస్తుత
మెయ్యన వీర్వదరనియ ఆస్పిత్రుమహాశయుడే అదనిమాడు
నాయన వీరభిప్రాయపడుచున్నాడు. ఆస్పిత్రుమహాశయుడు
తనవీరకా యెక్కుడు జవాబుదారీలతో నూడిన ఇతరధర్మము
లను నెత్తినైచికోస చక్కగా నిర్వహించగలడటట ఆతని
యధ్యమంత్రిత్య సేపాత్యమిచ్చుచున్నది కన్నులసీరి ఆవకః
రాజీనామా నిర్విరప్యకు కిచినరు ప్రభువు యముకుడగురన
యద్దమనుమన కార్యముల నిర్వహించి ఆస్పిత్రుమఖ్య
మంత్రీ అయిరాంకు మంత్రిత్యము వహించిన ఆశ్చర్యము
కలుగజోదు. ఆంగ్లమంత్రీ మండలియందలి గౌరవమే హెచ్చు
గలదు.

పీ. టీ. క్రినివాసయ్యంగార్ల వారు

మధురలో జరిగిన రాష్ట్రీయ విద్యా సమావేశమున కధ్య
క్షక వహించి క్రియుక పీ. టీ. క్రినివాసయ్యంగార్ల వారు
మరిలయనవారి ఆంగ్ల భాషా పాండిత్యముపై దండుబెడలివారు
వక్రితుకపు సజీవ ఆంగ్లభాష మన బి. ఏ లకు రాడటగాని
మేను స్పీయరు, తెకలానసు మున్నగు గ్రామీణకాలపు
మహాకవుల కలపటమునకు మనగారు సమర్థులట! ఇది రెంటిక
దప్పిన రేడణ. అటునేటి ఇంగ్లీషుం జెప్పినది. ఇటు దేశభాషా
జ్ఞానమును జెప్పినది. వైవెయ్యనకు ఈసారి బి. ఆంగ్ల భాష
మేరువెట్టి మనదివి విద్యాలయ వండితులు మన విద్యార్థులలో
నూటికి ఏది గును జీవన విరహితుల నొనర్చుచున్నాడు.
ఈమన్యామమున పీ. టీ. క్రినివాసయ్యంగార్ల వారు మరల
కంతమెత్తి ఖండించినారు. మహాసభ కాలియగు నీవిద్యా
బోధకుని దేశభాషా పక్ష ప్రావీణ్యముల విషయవంతముల
గును గాక యని కోరుచున్నాడు.

ఆంగ్ల రాజ్యాంగ సభలో నెల్లూరు.

నెల్లూరులో నెచ్చులతో రేడియము లోహముతో జేరిన
గనుల కవకాళ మున్న గట! దాని నందర్భమున జర్మను వర్తక
సంఘ మొకటి గొన్ని హక్కులకు సంపాదించినదట! ఆ
హక్కులను రద్దుచేసి ఆంగ్ల వర్తక సంఘములకు ఇయ్యరాదా
యని జే. డి. రీతు గారు మన ఇండియా కార్యదర్శి ఛౌబర్లేకు
గారి వడిగిరి. అది గాజనీతి కార్యక్రమమున చేరినదనియు
ఆలోచనలో నున్నదనియు వీరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. యద్దము
కారణముగా నైన శాంధ్ర భూమిలో నొక్కొక్క నెల్లూరు
ప్రకంశ ఆంగ్ల రాజ్యాంగ సభలో కలిగినది గదా. అట్లే యు
లకు మనదేశపు భూవర్ణన తెలిసిను మనకు లాభదాహకమే

ఆకాశ యుద్ధములు

ఆకాశములను ఎక్కువ కెక్కువరకు నిమగ్న ఆంగ్ల
రాజ్యాంగసభలో కొంత తీవ్రముగా జరిగినది. అందరకంటె
ఆంగ్లముకే యెక్కువయన తీర్మానము ఘనము. అట్లే మే
మాసముల చుట్టూ ఆకాశయుద్ధములు 418 జరిగినవి. అందు
లో 68 మాత్రమే బ్రిటిషులకు వైభవ జరిగినవి. వీరిలో
నెల్ల జగ్జనీవారి యుద్ధములు పరమాధునిక విధాన ముడినవి.
ఆంగ్లంల విమాన మొక్కటియెవరు పడలేదు. తెప్పెలికలెమో
బ్రహ్మాండ కటాహమును బోర్లజేయుచు భృచ కొంతకాల
మడవటకు నుండినది. వానియందు కొన్ని యనుకూలములు లేక
పోలేదు కాని ఆ యనుకూలము లెంతో బలవంతములు కావ
చుట ఈ 21 మాసముల వారాలయన తెల్లమే పోయినది.

సానిక రాయలు

కాలమాంశ్చితి. — నిప్పుటిదినుమధికాష్టము 108-0
డిగ్రీలు. అవమెష్టము 88-6 డిగ్రీలు.

దీపములను వెలిగించు కాలము. — మే 19-న
తేదీ 6-56 గంటలవఱకు, 20-న తేదీ 6.57 గంటలవఱకు
దీపములు వెలిగింపఁబడును.

తైదుగో నుండి తెప్పించుకొనుట. — ఒక తియ్య
జాతీయము కన్నమున నెంట్లు జెయుటలో నుండి తెప్పించు
కొనిపోయెను. జెయుట వాస్తవము అనుమానములే దుర్భాగము
నండి తొలగించినారు.

ప్రయాణములు. — నిప్పు సాయం కాలము దురదీ
కలము జరిగినాదాదాగు కొనిలపేటపరపు వ్యవసాయశాఖ
డిప్టీడై రెక్కరు ఆర్. డి. ఆన్ టైడ్ గారు తిరుచు నాల్లికిరి ఆంగ్లో
ఇండియను సేవ గూర్చుచి, ముంబయి గారు తిరు నాల్లికిరి బయలు
దేరిరి.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మ సమాజము. —
మే నెల 21-న తేదీ ఆరవారమునాడు సాయంకాలము 6 గం
టలకు అజ్ఞాపిల్లె వీధిలో నెం 97-కు ఉపన్యాస ముడిరమున
పి. వి. సి. రావు. బి. ఎ. గారు ఉపాసనజేసి ఉపన్యాసము
నిచ్చెదరు.

జగన్మూర్తి భక్తసభ. — ఎన్నూరు, వీరాస్వామి
పిల్లగారి వీధిలో నెం 4/4-కు గృహమున 21-న తేదీ ఆరవారము
సాయంకాలము నాలుగుగంటలకు బ్రహ్మశ్రీ వంశాచార్య
భాగవతగారు “ద్రౌపదిహాసవర్ణన” హరికథా కాల
క్షేపము చేయుదురు.

తప్పమాచిక. — ఎన్నునేడు శోడ్యురద్ద పండ్లదుకా
ణదారుడు మనుస్వామిచెట్టి తక్కువగుల్లతో తూచివర్ణనము
యండెను. కిందటి నెల 21-న తేదీ రాజరత్నముపట్టి అనునతడా
మోసము కనిపెట్టి వారిని పోలీసువారి కప్పజెప్పెను. న్యాయా
ధికారి వారికి యా 15-ల జరిమానా నిధించిరి. జరిమానా నిత్యులే
నపును ముద్దాయి ఒక మాస 6 కఠింజిట పొందరలమును.

ఒక వెట్టివాడు. — ఈకరత్న మను జెట్టివాడు క్రిం
దటి వాను నెలలో నొకవాడు మూడు గంటలకు కట్టుము
వూసులో ఉద్యోగిగానున్న వెర్రిమగారి వాకిట తచ్చాడు
యండెను. వాని నెప్పుడు దొంగవానిగా వట్టుకొనిరి. అప్పుటి
నుండియు వాడు పిచ్చి ఆనువలెనొనండి కొలది రోజుల
కిందటనే విడుదలడెను. ఇప్పుడు వానిజెట్టి పోయినది. గనుక
వానికేను విచారింపవలయునని పోలీసువారు కోరిరి. పిచ్చి
వాడుగా నెన్నుకొని డిటులచేసెను. గనుక ముద్దాయి దండ
వార్డుడు కాడని న్యాయాధికారి కేసు కొట్టివేసిరి.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

ఐర్లాండు స్వచ్ఛరిపాలనము : రాయబారము జరుగుచుండుట

చీనాలోవిప్లవము : తగ్గుదలనూచనలు లేవు

జన్మశిలోని ఖయిదీలను దారుణముగ చూచుట.

(రైతులపై ఏజన్సీ)

ఐర్లాండు

చీనాదేశపు తిరుగుబాటు.

చీనాదేశమునందు తిరుగుబాటు తగ్గినట్లు కనబడుట లేదనియు, నాదేశముల చలించుకొనకపోవడము చీనాదేశపుభక్తులవారి క్యవహారములతో సంబంధించినది కాదనియు, చీనాదేశమునందు అంగ్లప్రతిక క్యవహారముల కేమైనచిక్కులున్నట్లుండదు, కాని శత్రుకాలములో తొలగించుట కేర్పాటు చేయబడుననియు, కానుకస్వభవమురాబట్టినెసిలో ప్రభుత్వము చెప్పిరి.

వర్తక నిరోధము.

అంగ్లదేశమునకు యునైటెడ్ స్టేట్సువారిబాటు

లండన్ మే 18:—అతిస్నేహభావముతో యునైటెడ్ స్టేట్సువారు వర్తకనిరోధమునకొచ్చి ప్రాయము యునైటెడ్ స్టేట్సువారికి వాత్సల్యము అంగ్లదేశ మెట్టి యాటంగమునిచ్చుట అసంభవమని వాదించిరి.

అంగ్లదేశపు జవాబు.

యునైటెడ్ స్టేట్సువారు అంగ్లదేశము జవాబువారియందు తటస్థదేశముల వర్తకమునై వెట్టబడిన కొన్ని నిర్బంధములను తొలగించుటకు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నదనియు, అందు యునైటెడ్ స్టేట్సు వర్తకమునకు ప్రత్యేకముగా అనుకూలము లేరనియు అనుభవించినట్లు తెలిసెను. యునైటెడ్ స్టేట్సు యొక్క ఎగుమతి మొత్తమున్నీయు అంగ్లదేశపు మొత్తములకు సమముగా నైనను లేక ఎక్కువగా నైన నున్నదిగాని ఎన్నటికిని తక్కువగాలేదు. పట్టుబడిన వర్తకపుటోడల విచారణ కొద్దులలో ఆమెరికను హక్కులకు తక్కువగా వచ్చుచున్నందువలన అలభ్య మగుచున్నదని అంగ్లదేశము ప్రత్యుత్తరము ప్రాసెసె.

నెల్లూరుజిల్లాలో ఒక జర్మను కంపెనీ.

లండన్ మే 17:—హిందూదేశమున నెల్లూరు జిల్లా లేడియో-కేక్రెల ఒక ఖనిజమునందు వ్యాపారము చేయుచున్న జర్మను కంపెనీవారికి అనుకూలముల కొన్ని ఏర్పాటుల బడినవియు, ఆ అనుకూలములను వారినండి తొలగించి ఇంగ్లీషు కలపెనీల కిచ్చుట మొదలైనవి కానుకస్వభవంలో సర్ జాన్ రీస్ గారు చెప్పిరి. ఈ రాజతంత్రము ఆలోచించబడుచున్నది ఖేంబరెన్ గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

విదగ్ధాన దళము

కామక్కు సభలో చర్చ.

లండన్ మే 18:—విమానదళమును గురించిన చర్చను కామక్కు సభలో జాయననకు హిక్కుగారు ప్రారంభించిరి. విమాన దళమునకు సంబంధించిన క్యవహారములను చూచుటకు ప్రత్యేకము మంత్రి యేర్పాటు చేయవలసినదని, వారు కోరి, క్రొత్త యేర్పాటు చేయబడిన సంఘము నిక పయోగమున వారు నడిపిరి.

టెన్నెంటు గారు వారికి ముఖ్యము చెప్పెను, అంగ్లేయు విమానదళము చాల కృత్రిమముగా నున్నదిగాని వాయుమండలము నందు జర్మనులేవలకుండుటయొక్క రహస్యము అబద్ధమనియు నెలచిరి. విమానయంత్రములలో చాలవరకు ముమ్మడి గెలిచితిమి. జర్మను విమానములకంటె వేగముగ పరుగెత్తునని రెండవకముల విమానములు ముగ్ధములు. ఘోరవిమానములకంటెను వేగముగ పరుగెత్తుననియు రెండవకముల కలదు. విమానదళపుసంఘమునకు కష్టమగుచున్నది అక్కడనుండి, ఇద్దగునైక ప్రతినిధులును ఒక వైకకొన్ని సభ్యులును సేద్యమునగుచున్నట్లు, మేజరు బెర్రెన్ గారు, యేర్పాటు చేయబడు నిశ్చయించితిమి. ఇంగ్లండు కృత్రిమమునకంటె ప్రస్తుతపుసభ్యులు చాల సమర్థులు.

ఈ ఏర్పాటు అకాభంగమునకెరిగిచున్నదనిచెప్పిగాక నడిపిరి. ఇప్పుడున్న మనవిమానదళపు ఏర్పాటులు శత్రువుల ఏర్పాటులకంటె క్రేష్టుముగ నున్నవని బోసెయిలాగారు చెప్పిరి. తిరుగుగను, జర్మనులకంటె నిశ్శక్తుముగను మన విమానములు పగులచి వచ్చుచున్నవి. కాల్ మే నెల మధ్య 478 విమాన యంత్రములు జరిగివి. ఇంగ్లండు అంగ్లరంగమునకు 68 పోరాటములు జరిగినవి. ఇక్కడ జరిగిన యంత్రములలో 18 జర్మను విమానములు నేలగులిగివి. కాని ఒక బ్రిటిషు విమానమైనది, నవ్వుపోయి యుండలేదు.

నౌకాపోరాటము.

శత్రునౌకలు పారిపోవుట.

లండన్ మే 18:—అంగ్ల నౌకాదళము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నది:—నిన్న అంగ్లనౌకలకు, జర్మనునౌకలకు, పోరాటము జరిగినది. క్యవకాలము పోరాడి శత్రువునౌకలు రేవులలోనికి పారిపోయినవి. అంగ్లములకేమియు నష్టములేదు. యంత్రము జరిగిన ప్రదేశము బెల్జియము త్రిము సవలల పోరాటము జరిగినది.

ఒక చిన్న బ్రిటిషు ఓడ ధ్వంసము చేయబడుట

లండన్ మే 18:—కురూపుల ఫిరంగిసభము ఒక చిన్న బ్రిటిషు ఓడపై ఫిరంగులు పని వాని ధ్వంసము చేసెనని ఇద్దరుచెప్పిరి. వటి యద్దరికి గాయములు తగిలినవి.

వైమానికుల దైర్యము

మెచ్చుకొని బహుమానము చేయుట

లండన్ మే 16:—జర్మనుల వచ్చినప్పుడు కానిమిద బాంబులు వేసినందునకై లెఫ్టినెంటు ఏ. డి. బాతుబాగ్డనుకును లె. సి. ఏ. రిడేకును మిలిటరీ క్రాసు లియ్యబడినది వీరు చాలవైకి యెగిరి ఎక 15 వ జర్మనిమిద బాంబులు వేసిరి.

సోల్దరులకు ధనసహాయము

లండన్ మే 17:—వివాహితులుగాని అవివాహితులుగాని సోల్దరులకు ధనములేక ఇచ్చుచున్నప్పుడు వారికి సంక త్వరమునకు 10% పొనులవరకు సహాయము చేయుట కేర్పాటు చేయబడినది కామక్కుసభలో హెనుగారు చెప్పిరి.

నైనిక సేవాలిలు.

లండన్ మే 19:—ప్రభువుల సభవారు నైనిక సేవాలిలునకు కొన్ని సవరణలకు పోషించినవచ్చును. ఇందువలనలిల్లు తిరిగి, కామక్కుసభవారి యోచనకు రావచ్చును. కావున లిల్లు 24 వ తేదీకి ముందు రాజానుమతిని పొందకపోవచ్చును.

కేస్టెంటు కేసు విచారణ

లండన్ మే 17:—సర్ కోజరు కేస్టెంటును, బెయిలీరై కోర్టువిచారణకు వంపించిరి.

వై కోర్టుకు పంపుటకు పూర్వము ఏమైన చెప్పకొనిచి వాయని మేనేజరు కేస్టెంటును ప్రశ్నించగా, గద్దడ స్వరముతో ఏమిలేదని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. క్లిప్ మిచెడ్సుటకును బెయిలీ నిరాకరించెను.

తేయాకు పన్ను

లండన్ మే 17:—హిందూదేశమునండి తేయాకు మీద వేసినయెగురులపన్నులలో సరిసమానమైనదన్నను, విదేశముల నుండి ఇంగ్లండులో నిగురులయెను. సరకుమీద వేయబడు రాయని మెకన్నాగాని యదుగగా, అట్టిదన్నును! బేయిటామని వారు కామక్కు సభలో చెప్పిరి. సామ్రాజ్యములో వండిన తేయాకు మీద పన్నును తగ్గించు విషయము చర్చనీయము.

ఆహార పదార్థముల ధరలు.

లండన్ మే 16:—1914 వ సంవత్సరము జూలై తరువాత ఆహారపదార్థములధర, వియన్నాయందును నూటికి నూట పదియందును, బెర్లిను:గరమునందు నూటయందును బ్రిటిషు దీవులందు యేండ్లయెడు మతులను పెరిగిపోయినవి. ఆహార పదార్థాక్రయము విషయమై జర్మనులు కొన్ని కట్టుబట్టుముల చేసిరి. తేనియడల అక్కడ వరింకధర పెరిగియుండును.

సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే గారి వైయవవాదము

లండన్ మే 18:—“వికాగోడెయిలీన్యూసు” పత్రికప్రతినిధి సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే గారు చెప్పినవిషయములనుగూర్చి దూషించుచు జబ్బుచుండుకలహాసించి. వార్తల్ను పత్రికసూత్రిము సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే గారు సాధిచుచు ముఖ్యసూత్రిములకు విరంబించివచ్చినను

బ్రిటిషునావికాదళమువారిదైర్యము

లండన్ మే 18:—కొంతరిగిపోయి బ్రిటిషు సబ్మెరైనును ఒక ఆమెరికను విశేషముచూచి అందలి నావికుల శాస్త్రదైర్యములకొగ్గా మెచ్చుకొనెను. శత్రుదేశముందొక గనికెగిరి సబ్మెరైను ముందుభాగము విరిగిపోయెను. ఆజ్ఞతేయే అందుకొనబడినది తమస్థానములందు ధైర్యసాహసములతో నిలిచిరి. తమవార ఆ సబ్మెరైను సమద్రోహభాగమునకు వచ్చి అతిత్వరితముగా ముఠవచ్చి స్వదేశమున జేరెను.

మునిగిన స్త్రీయలు.

వానిలో ఆమెరికావారుండుట.

లండన్ మే 18:—బటేయియ స్త్రీయరు ధ్వంసమయినపుడు యంత్రములు వేలి ఇద్దరుఇంజనీరులు, ఒకకలెనుచుపోయిరి. ఆమెరికాదేశములలోను మునిగిపోయిరి. స్త్రీయరు పదిహేను నిమిషములలో మునిగిపోయినది. ఇట్టియొక స్త్రీయరునిద రి గ్లరు ఆమెరికావారుండెను.

హార్లింజి ప్రభువు.

లండన్ మే 18:—గిడేశ కార్యాలయమునకు ఉపకార్యదర్శిగ హార్లింజిప్రభువును కార్యతమగ నియమించిరి. వీరి కీముద్యోగమును తాత్కాలికముగ నిచ్చిరి. సర్ ఆర్థు నికల్సనుగారికి ఆనాలోగ్యముగ ముండుటవలన తమవని చాలించుకొనుచున్నారు.

డాల్నింగుకేసు

లండన్ మే 17:—డాల్నింగుగారికి జబ్బులపురములో ముఠాదండన నిధించబడినది. వీరు పీఏవీ కౌన్సిలుకు దరఖాస్తు చేసినందు వారిని వారు నిరాకరించి వేసిరి.

శత్రు వర్తక నాశనము

లండన్ మే 18:—బ్రెస్ట్ ఫోర్ట్—అప్రేలియా దేశపు వాణిజ్యసంఘము లన్నియు కలసిసభచేసి అంగ్ల సామ్రాజ్యమునందును మిత్రముండలి ముండును వర్తకమును కృత్రిమముటకు తటస్థదేశముల వర్తకమును ఉచితవద్దతి నుండుటకు శత్రువర్తకమును నాశనము చేయబడుటకు తీర్మానించిరి.

మాక్లిల్ నహాయసంఘము.

లండన్ మే 19:—మెల్బోర్న్ మాక్లిల్ నహాయ సంఘమునందు న్యూజీలండు దేశమును పొంగొననం ముసీ గారు ప్రకటించిరి.

ఐర్లాండు

ఐర్లాండుదేశ రాజకీయ కార్యదర్శి.

లండన్ మే 17:—సర్ హెర్బర్ట్ హెర్బర్ట్ గారు అతి త్వరితముగా డబ్లిను నగరమునకు వారలకు ఉత్తరువైనది. వారు బహుశా ఐర్లాండుదేశ ముఖ్య కార్యదర్శిగా నియమించబడుదురని జను లనుకొనుచున్నారు.

ఆస్క్వితు మంత్రి.

ఆస్క్వితుమంత్రి డబ్లినులో ముఖ్యోద్యోగులతోను, మహాజనులతోను కలసి మాట్లాడుచున్నారు.

ఆస్క్వితుమంత్రి ఐర్లాండు ప్రీమియము సభ్యులని యథావిధి ప్రమాణములు చేసిరి. ఇట్లు వారు ఐర్లాండు పాలక సంఘములో నొక రకుచున్నారు.

ఆస్క్వితుగారు తిరిగినట్లు

లండన్ మే 18:—ఈవారము కడపటిదినమున ఆస్క్వితుమంత్రి గారు ఐర్లాండునుండి ఇంగ్లాండునకు మరలివచ్చెదరు.

అంబేద్కర్ మే 18:- చచ్చినా తూర్పుభండియా
పులహా నియంతృత్వం కల రాజ్యం అక్కడ
-మదలలో పనిచేసే వారలను వారందరినీ on 9 తమతమ
చుట్టూ చేరి, అక్కడే ఉండి పునర్నిర్మాణం చేసే 21
ది విచారించబడింది.

THE GREAT WAR.

Home Rule for Ireland: Conversations Proceeding.

REBELLION IN CHINA: NO SIGNS OF ABATEMENT.

Horrible Treatment of Prisoners in Germany.

DEBATE ON AIR QUESTIONS: MR. BONAR LAW'S VIGOROUS DEFENCE.

ONE CONTINUOUS FIELD OF BLOOD ON THE BRITISH FRONT.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Home Rule for Ireland. Conversations Proceeding.

LONDON, May 19.
Informal conversations are proceeding with a view to settling the Irish question by mutual agreement. It is reported that Mr. Churchill is taking an active part. It is stated that Nationalists are prepared to exclude nearly the whole of Ulster provided that Home Rule is immediately conferred on the rest of Ireland.

The Revolt in Ireland. The Chief Secretaryship.

LONDON, May 18.
Sir Horace Plunkett, who is in London, has been hurriedly recalled to Dublin. It is rumoured that he may be appointed Chief Secretary.

Mr. Asquith's Conferences.

Mr. Asquith in Dublin has continued his informal conference with officials and prominent personages.

Mr. Asquith an Irish P. O.

Mr. Asquith is being sworn in to-day as an Irish Privy Councillor. Thus he becomes a member of the Irish Executive.

The Home Rule Question.

A suggestion that the Home Rule question should be taken up where it was left in 1914 is generally welcomed. It is rumoured that Mr. Lloyd George is also working for a settlement.

The Chief Secretaryship.

It is expected that Mr. Asquith will visit Cork before he returns to England. His swearing in as Irish Privy Councillor strengthens the belief that the Chief Secretary will not be appointed at present, and that Mr. Asquith will temporarily assume responsibility in the Commons for Ireland.

Mr. Asquith's Return.

In the House of Commons Mr. Tennant said that he expected Mr. Asquith to return from Ireland at the end of the week.

Mr. Asquith to Visit Cork.

LONDON, May 19th.—Mr. Asquith is going to Cork to-morrow.

Compulsion Bill.

Royal Assent Postponed.

LONDON, May 19.
It is stated that amendments in Lords will probably necessitate the return of the compulsion bill to the Commons, hence royal assent is not likely to be given before May 24th.

A Naval Encounter.

Between British Destroyers and Monitors and German Destroyers.

LONDON, May 18.
The Admiralty announces that yesterday an encounter occurred between British destroyers and monitors against some German destroyers. After a short engagement the enemy withdrew to their forts. There were no British casualties.

Place of the Encounter.

The naval encounter mentioned by the Admiralty was off the Belgian coast.

The Air Debate.

In the House of Commons.

LONDON, May 18.
In the House of Commons Mr. Joynson Hicks opened the air debate. He strongly demanded the appointment of an Air Minister and emphasised that the new board would be worthless.

Mr. Tennant replying indicated the enormous expansion of our resources. It was untrue that Germany had got the supremacy in the air. We had won the great majority of air combats. We had two types of aeroplanes faster than those of the Germans, and two other as fast as Fokkers. Mr. Tennant went on to say that it had been decided to constitute our Air Board with Lord Curzon as President and two military representatives including a member of the Army Council and also Lord Sydenham and Major Baird, the latter representing the House of Commons. Mr. Tennant declared that the new body would possess powers far greater than anyone had hitherto. It had been decided that during the great war the friction caused by creating an air ministry would be too great.

Mr. C. J. All expressed some disappointment with the scheme. Mr. B. J. C. vigorously defended the Air Service, which was far better than the enemy's and more than equal

to that of any of the combatants. We had carried out reconnaissance with a frequency, regularity and success never attempted by the Germans. Out of 478 combats in the air which occurred between July and May only sixty-three were fought on the British side, and in these 13 German machines were brought down and not a single British was brought down. (Cheers.)

The Casement Trial. Casement and Bailey Committed.

LONDON, May 18.
Sir Roger Casement and Bailey have both been committed for trial. The Magistrate asked Sir R. Casement if he had anything to say before he was committed. Sir R. Casement replied in a low voice "No." Bailey also declined to say anything.

Tax on Foreign Tea.

LONDON, May 18.
In the House of Commons Mr. McKenna said that he did not propose to impose a tax on foreign tea imported into the United Kingdom equal to the export tax on Indian tea. Whether a rebate could be given of the tax on tea grown in the Empire was a matter for debate.

Concessions To German Firms.

Question in Parliament.

LONDON, May 18.
In the House of Commons Sir John Rees pointed out that a German firm had a concession for a radio-active ore in the Nellore district, and asked whether the Local Government possessed or proposed to take powers to cancel such concessions and grant them again to British applicants. Mr. Chamberlain replied that that was a question of policy which was receiving careful attention.

Grants to Soldiers. In Cases of Hardship.

LONDON, May 18.
In the House of Commons Mr. Hayes Fisher announced that arrangements had been made for grants up to £104 yearly to be made to both married and unmarried soldiers in cases of hardship.

Food Prices in Belligerent Countries.

Britain's Favourable Position.

LONDON, May 18.
It is officially announced that since July, 1914, food prices have risen in Vienna by 110 per cent, in Berlin by 100 per cent, and in the United Kingdom by fifty-five per cent. It is pointed out that prices in Berlin would have been higher but for official restrictions on the sale of foodstuffs.

Rewards for Gallant Airmen.

LONDON, May 18.
The Military Cross has been awarded to two airmen in connection with Zeppelin raids. The recipients are Flight Lieut. A. de Bath Brandon, who ascended nine thousand feet and dropped bombs on "L-15," and Flight Lieut. C. A. Ridley for conspicuous gallantry and good work during raids.

Tewkesbury By-Election.

The Result.

LONDON, May 18.
The result of the Tewkesbury by-election is announced to-day as follows:—
Mr. Hicks-Beach (Coalition).....7,127.
Mr. Boosey (Anti-Government).....1,438.

Lord Hardinge.

LONDON, May 18.
It is officially announced that Lord Hardinge has been appointed temporarily Permanent Under-Secretary to the Foreign office. Sir Arthur Nicholson is retiring owing to ill-health.

France.

"ONE CONTINUOUS BATTLE."

The Fighting on the British Front. Deadly Nature of Mining and Raiding Warfare.

LONDON, May 18.
The discrepancy between the long casualty lists and the seemingly insignificant encounters on the British front is explained by letters from a correspondent describing the nature of these so-called small enterprises. These consist mainly of mining and raiding. The methods of the former are sufficiently known. A huge explosion, blowing men and weapons

TELEGRAMS.

into the air, burying many and obliterating trenches then a frantic rush and a fierce fight for the possession of the crater. Raids are incessantly going on along the whole front. They are opened by gusts of artillery to smash the wire, then a curtain of fire to prevent supports reaching the trench aimed at, and finally an infantry rush. Sometimes a trench is found empty, sometimes not. Then ensues a ferocious encounter as of primitive mankind in which the rifle and bayonet are superseded by short stabbing weapons devised for this close fighting, and bombs thrown at close quarters.

Soldiers, writes the correspondent of the "Times" speak lightly of these daily struggles, but along the ninety miles of our front it is practically one continuous battle and one continuous field of blood.

Brilliant Feat by the Munsters.

It appears that the night after the Irish Regiments in the trenches responded to the German placards inviting them to lay down their arms with a fusillade and "Rule Britannia" an officer with a detachment of the Munsters undertook to capture the placards. He had to cut down entanglements and cross a considerable intervening space. They were half way across when they were discovered by enemy searchlights. Maxims were turned on them, and some were badly wounded, but none stirred. They remained lying for hours and then crept on, reached and cut the German entanglements, and charged the trench. The Germans were startled and bolted, and the Munsters brought back in triumph the placards which are now in London. Photographs showing the holes of the Irishmen's bullets before the Munsters raid will be published.

General Haig's Communique.

Enemy's Aeroplanes Driven Away and Damaged.

LONDON, May 19.
The Communique from General Haig says.—To-day there have been considerable artillery and trench-mortar actions. Two raiding parties of Seaforth's entered German trenches north of Rocquincourt. Last night five Germans were killed in a trench and the three dugouts full of Germans were bombed one being blown up. Our casualties were slight. The whole of the raiding parties returned. Fighting continues among craters on Nimy Ridge. There were twenty seven aerial combats yesterday. An albatross was attacked and driven down and wrecked near Lille and another was driven down north of Vitry and damaged. A third was attacked by one of our scouts and was seen to turn upside down near the ground. One reconnaissance machine failed to return and landed in hostile territory. One scout aeroplane is also missing. Much successful artillery and photographic work has been accomplished.

LONDON, May 19.
PARIS.—Activity of aviators was the feature of last night's communique. It was especially marked in Verdun region, where thirty-three aerial fights occurred in the course of the day. Three German machines were felled, all French returned safely. A German aeroplane was also felled in the fight north-west of Redonville and another was subjected to maximum gun fire, by a French aeroplane and fell at Bannesapt. Twenty-five heavy bombs were dropped by the French air squadron on the station of Metz-Sublons. Great activity was displayed by artillery on both sides in the Verdun region. Nothing important occurred elsewhere except for a short mining fight in Argonne.

German Forces at Verdun.

Expert's Criticism of German Statement.

ALLAHABAD, May 18.
The military correspondent of the "Times" discusses the Germans' statement that they employed twenty-five divisions at Verdun, while the French had fifty-one, thus attacking an entrenched enemy with half his numbers. The correspondent describes this as an act of insanity and declares that von Falken Hayn's reason for not employing a larger force was lack of men. Some fifteen German divisions, he adds, have been thrown this way and that in search of a decision. But strategic measures of this nature are altogether inadequate at the present stage of the war.—("Pioneer" Special cable.)

Further German Attacks Defeated.

Good Work of French Aeroplanes.

LONDON, May 18.
PARIS.—The defeat of further German attacks at Verdun is the feature of this afternoon's communique. The enemy made grenade attacks at the edge of Mort-homme which completely failed, as also did an attack on the Thiaumont Farm. Artillery continued active on both banks of the Meuse and in Champagne.

A French bombarding squadron of thirteen aeroplanes attacked the railway stations and bivouacs between Verdun and Metz and also German communications at Saint Mihiel. Several fires were noticed. Another French aeroplane squadron dropped a great number of bombs on hangars and railway stations at Metz and on railway lines from Metz to Thionville. A French pilot felled a German at Vic-sur-Aisne.

Russia.

Russian Communique.

LONDON, May 18.
PETROGRAD.—Revival of activity on both sides is recorded in the communique. German attempts to advance by means of gas clouds in the region of Mitaw-Krewzberg railway were repulsed. The Russians advanced west of Olyka. Russians repulsed the Turkish offensive in the direction of Diarbekir.

Coming Russian Offensive.

Grand Duke Nicholas to Command.

LAHORE, May 19.
LONDON, May 18th.—Petrograd hears that Grand Duke Nicholas resumes the supreme command for the coming offensive.—("Civil and Military Gazette" Cable.)

TELEGRAMS.

Italy.

The Rome Communique.

LONDON, May 19. ROME.—Renewed great Austrian attacks at many points on the front especially in the Southern Tyrol are described in the communique which says that all have been repulsed with heavy enemy losses but furious massed artillery fire with guns of every calibre between Terrameno Valley and Upper Aste resulted in the Italians again straightening their line and abandoning some advanced positions.

Turkey.

Teuton and Bulgar Reinforcements.
Sent to Anatolia.

LAHORE, May 18. LONDON, May 17th.—The "Daily Telegraph's" Rome correspondent says:—It is reported from Bukharest that the Teuton-Bulgar-Turkish staff met in Hungary to consider the Asiatic position. Afterwards numerous Teuton and Bulgar reinforcements were sent to Anatolia. The refusal of Hungarian and Bulgar regiments to go to Asia was suppressed.—("C. and M. Gazette.")

Further Russian Progress: Turkish Retreat.

LONDON, May 18. The Russians, while successfully holding the centre of the Caucasus front, are now progressing along the coast. The Turks are retreating to Kerasun, seventy miles to westward of Trebizond.

A Small British Monitor Destroyed.

LONDON, May 18. Turkish artillery has destroyed a small British monitor. Two men were killed and two wounded.

The Balkan Situation.

ALLAHABAD, May 18. A "Pioneer" correspondent lately in the Balkans wrote on 20th April:—The advance on Trebizond was effected by one column working along the coast from Batum by miserable mountain paths practicable only for pack transport as far as Vizu midway between Batum and the objective. On reaching Trebizond it became necessary to supplement mountain guns with Batum force by heavier pieces and to reinforce the infantry. This was effected by landing under cover of guns of the fleet a couple of divisions at Atina, where there is a fairly good beach. The advance of the column from Erzerum on Baidur compelled the Turkish Commander to discontinue his forces. He was being isolated and his communication with Erzincan, his land base, were in jeopardy. He was thus under the necessity of weakening his army by detaching to Murad Khanah in hopes of staying the northward advance of the Russians. The Russians took advantage of this by pressing on vigorously from Atina and in less than ten days from the landing of their reinforcements they were in possession of Trebizond. The Serbian army is reduced to about 150,000 men instead of 450,000 which existed a twelve month ago. These hardy warriors inured to campaigning have had three months rest at Corfu and are now to be transported by rail across Greece from Paris to Katerina on the extreme easterly shores of Thessaly within a few days march of Salonika some 80 miles only. It is anticipated that they will take up their position midway between the French and ourselves and when the final advance is ordered they will be permitted to have the place of honour in the attack on Monastir.

Holland.

Naval Mutiny.

Deserters to be Court-martialled.

LONDON, May 18. AMSTERDAM.—All deserters from warships in Dutch East Indies have returned. Twenty one will be court-martialled for sabotage and inciting to insubordination.

China.

Rebellion in China.
No Signs of Abatement.

LONDON, May 19. In the House of Commons Lord Robert Cecil said that rebellion in China showed no signs of abatement. He understood that moratorium did not affect Chinese government obligations. Any measures necessary to safeguard British financial interests in China would be taken.

New Zealand.

Shackleton Relief Expedition.

LONDON, May 19. WELLINGTON.—Mr. Massey announced that New Zealand will share in the Shackleton Relief Expedition.

AUSTRALIA.

Killing Enemy Commerce.

LONDON, May 18. MESSBANE.—The Australian Chambers of Commerce unanimously passed a resolution in favour of preferential tariffs within the Empire and with the allies; and reasonable treatment for neutrals and surtaxed against enemy countries and also legislation against dumping after war.

Africa.

The War in Africa.

German Invaders Driven off by Portuguese.

LAHORE, May 18. LONDON, May 17th.—An East African German force natives with three maxims entered Portuguese territory on the 8th and again on the 12th May. Both were driven off.—("C. and M. Gazette.")

Germany.

Treatment of Allied Prisoners.
French Retaliation Threatened.

LONDON, May 18. PARIS.—It is officially stated that allied prisoners of war in Germany are being forced to work in munition factories under threats of torture and imprisonment in intensely heated cells. The French Government has threatened to retaliate.

Allies' Munitions Production.
Von Moltke's Admissions.

LONDON, May 18. AMSTERDAM.—F. M. Von Moltke in an interview admitted that the allies' production of munitions equalled that of the Central Powers. He affirmed that the fighting at Verdun was of vital importance and would perhaps have a decisive effect.

German Minelayer Sunk.
By its Own Mine.

LONDON, May 18. COPENHAGEN.—A German minelayer has been sunk off Falsterbo through striking one of its own mines. A German destroyer saved some of the crew.

"Germany's Most Urgent Need."
Relative Value of Eastern and Asiatic Fighting.

ALLAHABAD, May 18. LONDON, May 17th.—A Press message from Petrograd suggests that correspondents have received a semi-official notification that it would be unsafe to assume that the operations in the northern sector indicate a serious offensive on either side. The correspondent of the "Morning Post" insists that Germany's most urgent need is to devote her attention to the situation in Asia. The higher commanders on the Asiatic front have been prominent at recent German War Councils, and the correspondent points out that unless Germany does something to fulfil her lavish promises to Turkey she may lose her ally. While it is impossible, he adds, for Germany to win the war except on the western front, it is possible for her to lose it elsewhere.—("Pioneer" special cable.)

Germans Organising Defence of Smyrna.
Inhabitants Disaffected.

ALLAHABAD, May 18. According to a telegram from Athens to the "Daily Chronicle" General Liman Von Sanders with a force of 5,000 Austrians is engaged in organising the defences of Smyrna. He has closed the harbour by means of sunken ships, and has also collected all the brass articles to be found locally and sent them to Germany. The people are suffering great hardships owing to lack of food.

The "Morning Post's" correspondent at Salonika mentions reports from Constantinople that an attempt was made to blow up Von Sanders' house at Smyrna with dynamite and that the population of the Hauran district of Syria have revolted and proclaimed their autonomy.—("Pioneer" Special cable.)

United States.

Americans on Board Two Sunken Ships.

LONDON, May 19. Two Engineers and a Steward were killed in an explosion which occurred in the engine room when the "Batavier" Vth was blown up. An American passenger was drowned. The ship sank in fifteen minutes. Three Americans were on board the "Eretria".

THE BLOCKADE.

Further Correspondence.
United State's Note.

LONDON, May 18. In further correspondence regarding the blockade the United States, speaking in the sincerest friendship, clearly intimates her expectation that Great Britain will take steps to avoid injury to legitimate trade of the United States.

The British Reply.

The British reply outlines the measures taken to alleviate the burdens imposed on neutral seaborne commerce and enumerates the special concessions to the United States. The reply gives export figures which prove that the profits of the United States have been equal to or greater than those of Great Britain, and points out that the delay in prize courts is due to American claimants.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 18. The following telegram dated the 16th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

There was considerable activity in the British front between Loos, Bethune and La Basse Canal. The Germans bombarded a small section of the British trenches and a raiding party entered them, but were quickly driven out. Meanwhile the British heavily and effectively bombarded the position near the Hohenzollern Redoubt.

The Germans exploded mines further north, but the British occupied the Lip. The entire front. The efforts which have been so long concentrated at Verdun and the invincible resistance of the French have evidently put out the Germans. Apart

from the usual bombardment, all that is reported of the Verdun region is a successful French raid occupy some hundred yards of trenches on the heights of Muese.

The Russians occupied Revanduz, 80 miles east Mosul, the Turks abandoning convoy and a quantity materials of war.

Current Year's Rupee Loan.
The Terms.

SIMLA, May 18. The detailed terms of the Rupee Loan of the current year were discussed by the Finance Member Sir William Meyer, with the representatives of the Presidency Bank at Bombay in April. The various official and commercial representatives present were in general agreement as to the terms to be offered, and the conclusions arrived at were accepted in full by the Government of India and by the Secretary of State whose orders have now been obtained. The question of the date of issue was left open for subsequent settlement, and, in view of the existing money conditions, the present intention is to defer the issue till nearer the usual date at which the Government of India rupee loans are floated. The detailed terms will then be publicly announced in the usual formal notification.

Calcutta.

Cooch Behar Palace Jewels Theft Case.

COOCH, BEHAR May 18. Of the five accused in the palace jewels theft case Jamal pleaded guilty and made a confession implicating Kanak and Digen. The other four pleaded not guilty and charges under Section 457, 380, 411 and 109 I. P. C. were drawn up against them to-day by the trying Magistrate. Kumar Kanak who was on bail was remanded to custody by the Magistrate. The Sessions Judge released him on bail. The bail application was opposed by Mr. J. N. Roy, Prosecuting Counsel, in both Courts. The bail application of Aktharuddin, accused was rejected by both Courts. Accused Bankim is still on bail.

FURNITURE LENT ON HIRE.
An Interesting Case.

CALCUTTA, May 19. An interesting case was decided in the Court of small causes Calcutta. It was a suit brought by Messrs. Whiteaway Laidlaw and Company against the Corporation of Calcutta for recovery of the price of certain furniture hired out to a gentleman who failed to pay the occupiers' share of the taxes to the Corporation. The Corporation issued distraint attaching the property found in premises for which taxes were due. Included in the other property attached on the premises was Messrs Whiteaway Laidlaw and Company's furniture. The firm protested against the attachment but the Collector to the Corporation refused to part with the hired furniture relying upon section 215 of the Municipal Act which lays down that for any taxes due to the corporation they could attach any property found on the premises. Messrs. Whiteaway Laidlaw and Co., as a result brought this suit in the Small Cause Court to recover Rs. 150 as price of the furniture attached to the Corporation. The Judge dismissed the suit.

Bengal Copper Plates of Gupta Period.

DACCA, May 18. Babu Akshoy Kumar Maitra of Rajshahi delivered a lecture on Medieval Bengal at a meeting recently held at Dacca, under the auspices of the Dacca Shabitya Parishad literary academy. The lecturer considered the occasion as appropriate for announcing the discovery of five copper plates of Imperial Gupta period likely to revolutionise ideas about the duration and extent of the Gupta Empire under the successors of Skanda Gupta. The plates are with Radha Govinda Basak of Barendra Research Society who is engaged in deciphering them.

Heavy Storm in Chittagong.

Two Brigs and Many Lives Reported Lost.

CHITTAGONG, May 18. It is reported that during the heavy storm that passed over Chittagong on the night of Friday before last two brigs belonging to Ujjal Sadagar of Lalishahar capsized off the mouth of the river Karnafully. These brigs which had cargoes of paddy were coming from Akyali. Besides the brigs and cargo it is feared that about 21 lives have been lost. The same night two Mahomedan brothers of the village of Patengu were returning from the town in a sampan. It appears that during the storm the sampan sank with the two brothers, and the dead bodies were found on the seashore near Kattali, seven days after the occurrence.

Bombay.

Charge of Cheating.

Against a Norwegian Engineer.

BOMBAY, May 18. Before the Chief Presidency Magistrate to-day a Norwegian named Magnus Kruger alias William Wayne, said to be an Engineer, was charged by the C. I. D. with cheating Messrs. Beddy and Co., Calcutta, in respect of good valued at Rs. 9,000. It was alleged that the accused was doing business as Engineer in Calcutta and was arrested in Bombay on the 17th April under telegraphic instructions from the Calcutta Police on a charge of cheating. After formal arrest the Commissioner of Police, Bombay, decided to grant bail on the accused furnishing surety for ten thousand rupees. Kruger undertook to furnish surety and took a police officer with him to Tajmahal Hotel, from where he bolted. He was, however, subsequently re-arrested and charged before the Third Presidency Magistrate with escaping from legal custody, and was sentenced to one month's imprisonment. He was released from jail this morning when the Police again arrested him on the original charge. The Chief Presidency Magistrate ordered Kruger to be released on bail in a sum of Rs. 15,000 and to appear before the Chief Presidency Magistrate, Calcutta, on or before the 27th instant.

మీ కి వసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు గోడములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నలహా వాలోచించవలసినది. ఏరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 55కి రు,

389

మదరాసు.

(వై కామోజివక్ గోడనప్పుడు ఈ కత్తిక పేరుకూడ నుకవారిని గొడచున్నాడు.)

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

మీ వ్యవహారము!

మీ వ్యవహారము!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమామృత

ప్రతివారము చేలకు చేలు వికరము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పులమాదు చే, వాయువుపోట్ల బోగొట్టున

సార్వభౌమపుల నొరదోలును. పోట్లపోగొట్టున

వనమూలికలతో హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

నువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనం దీనిలో 6, తంబుకెట్టిపిద్ది, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు

ర్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫారస్యూటికల్

వర్కుస్

—*—

లేహములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొద

లగునవి యన్నియు శాస్త్రాక్ర ప్రకారమున

సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టికకై వ్రాయును.

ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష

లోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని

లోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works

388

The Aurvedic Pharmacists.

Elphinstone Road, Bombay, 13.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకవర్షాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

1885 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. వైద్య విద్యను బోధించు అనేకవర్షముల వైద్య శాస్త్రములకు గల సహజమగు పరస్పర జైవవ్యవస్థను భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక సుదీర్ఘ వర్షముల వైద్యశాస్త్రములందుండు సత్యమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రకటించునది సుదీర్ఘ వైద్యవర్షములను వానియొక్క సంక్లిష్టచరిత్రను చదువరులు ఈపత్రికా మూలమున గ్రహించగలరు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి చికిత్సజేయు మార్గములను, వైద్యవిగ్రహములను తేకనే వైద్య భృత్తియందు లేవనలు సామాన్యకోగములను కుడచుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది. చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 ఖ. విడిసంచిక రు 0-6-0 ఖ.

డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి., (హోదాకరి) 98 ఆస్టాపిల్లపిద్ది మదరాసు

1888 మంచి ధాతువుపై ముద్రుకొంటుంది ఇంక చీకటిలో వెలుగుచున్నారా? మదనమంజరిమాత్రము. 40మాత్రముల డబ్బీ ప్రయము రు 1-4-0 సుదీర్ఘముగా నుండునపుడు ఇంతకేరమును ఏలక అవధినియచున్నారా? ఈమాత్రము వ్యాధులను చెడునడక లేడకచేర లేప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇండియన్ సాగము, సప్రంసకర్మము, బలహీనము, రక్తకోపము, అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేకవ్యాధులను వివర్ణింపు కేరలే నమినుచులో పోగొట్టును. రాజవైద్య వార్యులు జీవిత కేరలే, 20, చీనాబజానకోడ్డు, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు. "ఆంధ్రవైద్య బూరకాల్ తక్షణ జిహ్వా".

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా సుహృదకోర్పులు, వాయువులు, కాపులు, నూతన నిలకడ కీర్తనోర్పులు, తిమిరము, అంగుష్ఠ కటివారములు, చిరకాలపు నడుమనోర్పులు మొదలగు వాట్ల కమ్మర మిడియో? పుచ్చ కొనిన వెంటనే గుణము తెలియగలను. వెల రూ. 2-8-0.

"సర్వమేహకుష్ట కుఠారము"

ఈ సిద్ధౌషధము, మేహవైద్యబాధితులకు, గజచర్మములు, కాన్లుచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తిరిగేనేనడిగ్రణములు, అద్దెట్టము, బిల్లులు, సవ్యాయ సమంధముల కొలుకులు, పిట్టకు దివ్యాత్మలేడు. రక్తకుద్ధికి రాజువంటిది. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 8.

వైద్యవర్షములతో గుణములేనియెడల సామ్య వాదము పంపిండును.

ఈ వైద్యము క్రిందిపుస్తకములను గొరకును.

శ్రీ త్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంజ్ఞానిధానములతో కూడినది చక్కనితెండు రూ. 3-8-0

గ్రంథకర్త "ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల"

8/12. ఆలంగాత్రాపిల్లపిద్ది, తిరువల్లికే.డి, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతములునుపొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధములు ఆనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి కేరసాధ్యమును దృఢగాత్రమును ఆయుర్వైద్యి ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించింపెదము. వెంటనే వాగ్విడుదు. వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రనిగ్రహజ్ఞాపధాంజం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు. కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. భిర్సులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రవైద్యకా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు నెం 212, మదరాసు

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి ల. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0

ఈ భస్మమును సీటింగ్ గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కడు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతా జనండ్లచా మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణేతము.

సంఘ సురాచారసంస్కరణములకు మార్గ

మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి కీర

వలయును.

వెల 0-8-0 లు మాత్రమే.

పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

ఆంధ్రవైద్యకా కార్యాలయము,

6, తంబుకెట్టిపిద్ది,

మదరాసు.

ఏజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రవైద్యకా క్రొత్తచందాదారులను చేర్చు

వారల కీక్రింది విధముగ ప్రతిఫల మీయబడును.

సాధారణ ప్రతిఫలము.

దినపత్రికకు సం॥ర చందా చెల్లించిన చందా

15-0-0 దారుకు 2-0-0

„ 6 మాసము 7-8-0 „ 1-0-0

„ 3 „ 3-12-0 „ 0-8-0

„ 1 „ 1-4-0 „ 0-2-0

వారపత్రిక సం॥క 2-8-0 „ 0-8-0

చందా

ప్రత్యేక బహుమానములు.

1916 వ సం॥రము జీవించు మాసాంశము

లోపల ఆంధ్రవైద్యకా క్రొత్త చందాదార్లను

చేర్చగలిగిన ప్రతిఫలములకు పై పట్టిలో కనుపరచిన

ప్రతిఫలము మాత్రమే గాక, ఈ క్రిందివిధముగ

ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి రు. 50-0-0

50 „ „ „ 20-0-0

25 „ „ „ 8-0-0

ఏనరుస రెండునెలలలోనైన 25-గుడు

చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి „ 10-0-0

ఈ సామ్య చెల్లించినవారు మాత్రమే

చందాదార్లకు నెన్నబడును. వారపత్రిక చందా

దారులు, దినపత్రిక కే మాసముల చందాదారులు,

ఒక్క చందాదారుగను; దినపత్రిక ఆరుమాసముల

చందాదారులు ఇద్దరుగను; సంవత్సరపు చందా

దారును నలుగురు చందాదారులుగను నెన్నికొన

బడుదురు.

వ్యవస్థాపకుడు.

